

Türkiye'nin gereksinimi partidir!
Yıl:18 Sayı:436

İŞÇİNİN SESİ

Gelecek onun için savaşanlarındır!
Ocak 1996

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMU WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMU WELATAN YEKBIN!

GÜN BİRLEŞME GÜNÜDÜR

Türkiye, Cumhuriyet döneminin en büyük siyasal bunalımını yaşıyor. Burjuvazinin yönetim (yönetememe) krizi derinleşiyor. Ve bu kriz, toplumsal krize, bir devrimci duruma dönüşeceğinin tüm işaretlerini veriyor.

Devletin ekonomisi, en başta Türkiye Kürdistanı'nda sürdürmekte ısrar ettiği kirlî savaş nedeniyle, hızla baş aşağı gidiyor.

Bunlar karşısında finans-kapitalin, tekellerin kârları düşmüyor, artıyor. Ancak, Avrupa ile girilen Gümrük Birliği nedeniyle en azından kısa ve orta vadede onları da ciddi sıkıntılar bekliyor.

Gümrük Birliği ve yerli finans-kapitalin karşılaşacağı sıkıntılar, koşulları zaten çok ağır olan küçük üreticiyi daha da zor koşullara itecektir. Bu koşullar altında, önümüzdeki dönemde, ne enflasyon düşecek, ne işsizlik azalacak ve ne de hayat pahalılığında bir değişiklik olacaktır.

Onursuzluğa boyun eğmeyen Kürt halkı ayakta.

Devlete piyon yapılmaya çalışılan Alevilik, oyunlara teslim olmuyor.

Ortahtaki legalist ve olağanüstü güçsüz "işçi" partilerinde hiçbir aradığını bulamayan Türkiye işçi sınıfı, sözünün eri, güçlü ve baş eğmez bir parti, bir odak, bir birlik, bir cephe arıyor.

Devrimci hareketi oluşturan parti, örgüt ve hareketlerin çok konuda farklı yaklaşımları ve farklı anlayışları olabilir. Fakat hepimiz temel bir noktada

anlaşıyoruz. Bu yaşanan ve daha da derinleşecek olan bunalımın faturası emekçi yığınlara çıkarılmamalı, tam tersine, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kesimler ortamı zafere dönüştürebilmelidirler.

Bu koşullar altında, Türkiye devrimci hareketinin, en azından ve ilk adımda, hemen bir hareket birliğine varması zorunludur. Faşizme, şövenizme, şeriatçılığa, emperyalizme karşı, demokrasi, özgürlük ve emekten yana bir düzen için hareket birliği, ortak karar - ortak eylem. Bu devrimci hareket birliğinin sağlanmasında tüm örgütlere görev düşer.

Bugün, devrimci birlik alanında iki ciddi adım atılmıştır. Bu iki adımdan biri yasal alanda "Emek, Barış, Özgürlük Cephesi", ötekisi illegal alanda "Devrimci Cephe"dir. Biz bu girişimleri birbirine rakip olarak görmüyoruz, tersine, birbirini tamamlar nitelikte görüyoruz ve son derece olumlu karşılarız.

TKP, devrimci hareket birliğinin sağlanmasında katkısı olacak her oluşumun içinde olacaktır.

Gün birleşme ve düşmana ortak vurma günüdür. Tarih gecikmeyi affetmeyecektir! Oysa hareket birliğimiz, tüm emekçi yığınlar için yeni bir yazgının başlangıcı olacaktır!

30 Aralık 1995,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi

Sınıfın içinde dur, savaş örgütüyle vur

Egemen sınıflar ve onun devleti hergün suçlarının üzerine yeni suçlar ekliyor. 4 Ocak 1996 günü devlet, dosyasına bir kara sayfa daha ekledi. Ümraniye cezaevinde akıttıkları kanlar henüz kurumadan.

Devrimci tutsakların direnişini hazmedemeyen devlet güçleri (seçimleri atlattıktan sonra), bu kez 4 Ocak 1996 günü, devrimci tutsaklara yeniden, ama bu kez daha da azgınca saldırdı. Üç devrimci tutsağı katledip, 40'a yakın tutsağı yaraladılar.

Haber bir anda bütün ülkeye yayıldı. Çeşitli cezaevlerinde yatan tutsaklar buldukları şehirlerde direnişi yükseltmeye başladılar. Dışarıda, insanlık adına, işlenen suçlara karşı duyarlı insanlar, İstanbul'un işçi semtlerinde sokaklara taşta. Gün, 12 Eylül sonrası cezaevi direnişlerini, ayaklanmalarını ve 12 Eylül generallerini titretişini andırıyor. Ama bu kez daha büyük, sokaklara daha hakim olarak yükseliyor bu şanlı kavga. Ve bugün, 12 Eylül generallerini titreten devrimci gelenek bir kez daha şahlanıyor.

Gururla üstleniyor, onurla selamlıyor.

Yoldaşlar!

Anadolu devrimi ipuçlarını veriyor. Bu devrim sınıfımızın, emekçi halklarımızın hak-adalet ve özgürlük şıngıyla yükselecektir. Bu sömürücü, kapitalist düzen öylesine çürümüş, öylesine kokuşmuş ki, bir gün önce kendi koydukları yasaları ya hatırlamıyor, ya da kendi yasalarına da saldırmıyorlar. Bir bataklık içindeler. Hareket

ettikçe daha da batıyorlar. Ama onların hepten batmasını, kendi bataklarına gömmeyi işçi sınıfının nasırlı yumruğu, komünistlerin balyoz yumruğu gerçekleştirecektir.

Hiçbir numaraları onları kurtaramıyor. Onların etrafını saran ateş çemberi hergün biraz daha daralıyor. Son seçim manevraları kelimenin tam anlamıyla rezilliklerini, çıkışsızlıklarını ortaya serdi. Refah'ıyla DYP'siyle, ANAP'ıyla CHP'siyle rezil oldular. İşte sistemleri, işte karakterleri.

Egemen sınıflar ve onların devleti bunalımlarının faturalarını emekçi halkımıza çıkarmaya çalışıyorlar. Bir yandan peşpeşe zamları emekçi halkımızın üzerine yağıdırırken, diğer yandan azgınca bir terörle emekçi halkımıza saldırıyorlar. Gazi Mahallesi'nde güpegündüz bir gencimizi kurşunladılar. En son Ümraniye cezaevinde katliam yaptılar.

Yoldaşlar!

Bu kavga demokrasi kavgasıdır, bu kavga özgürlük kavgasıdır. Ve bu sınıf kavgası hayatın her alanında, yürüdükçe yükselteceğimiz bir kavgadır. Komünistler, kavganın her alanında, kavganın ta göbeğinde doğuşun neferler olmak zorundalar.

Bu noktada tüm yoldaşlar, semtteyse semtlerinde, fabrikalarında, işyerlerinde kavgayı göğüslemeliler. Yurdun tüm sıcak bölgeleri partililerin, sempatanların kavga mevzileridir. Bildiri dağıtılacaksa bildiri dağıtılacak, pankartlar hazırlana-

caksa bez, boya yok, para yok kaygısı olmadan çarşafklar pankart, kanlar boya olmak zorunda; hazırlanacak molotofsa molotof atılacak, barikatsa barikat kurulacak.

Kavgayı bürokrasiye boğacak emirler, talimatlar beklenmeden, o an kavga neyi gerektiriyorsa onu yerine getirerek inisiyatif kullanılmalı. Yöneticiler eli dili titremeden, sakın ama hızlı karar vermeli ve kavganın ön saflarında olmalı. Tüm kadrolar aldıkları görevleri gözü pek, inatçı ve yarıcı bir şekilde yerine getirmeliler.

Son eylemlerde eyleme katılan yoldaşların büyük çoğunluğu görevlerinin bilinciyle hareket ettiler. Kavganın ta göbeğinde, polislerle kök söktürücüsüne direndiler. Bazı yoldaşlar farklı görev üstlenmişlerdi. Rahatlıkla uzaktan halledeceğimiz bilgilerle geliyorlar. Bir diğeri saatlerce bilgi akışı sağlamıyor. Bu son iki tutumu kenara atmalıyız. Tutumumuz birincisidir. Sınıfın içinde aktif, vurucu, militan tutumdur. Bu öfke selinde sendelemeyen, ileriye atılan komünistler olmalıyız. Tüm parti sekreterleri, örgütler teyyakuz durumunda olmalı. Bu kavga emekçi halkımızın hak, adalet, özgürlük kavgasıdır. Bir tarih yaşıyoruz ve bu tarihin üzerimize yüklediği sorumluluklarla doğuşmeliyiz. Militanlık, inisiyatif, disiplin savaş partisi demek!

6 Ocak 1996,

Türkiye Komünist Partisi
İstanbul Yöre Komitesi

Türkiye güçlü Komünist Partisi istiyor

Çözümde güçlü rev almaya kararlı olanlar problemin parçası olurlar

Gülen Erdilek

Türkiye emekçi, ezilen halkı partisini arıyor. Geride bıraktığımız hergün bu arayışın, bu isteğin biraz daha katmerlenmesiyle geçiyor. Güçlü bir önderlikle Türkiye'nin yazgısı değiş-tilerilebilir.

Bunun için kendine ilericiyim, devrimciyim, komünistim diyen hiçkimse dün düşülen hatalara düşmemeli, güçlü örgütlenmeleri yaratmaya değil, tam tersine isteyerek ya da istemeyerek olarak bölmeye hizmet edebilecek hiçbir çalışmanın içine girmemelidir. Üstelik tam da Gazi direnişinin gösterdiği çizgide ve 24 Aralık seçimlerinin devamında olumlu ilerleyen bir süreç varken, bu sorumluluğun bilincinde davranmamak, burjuvazinin ekmeğine yağ sürmekten başka bir şeye hizmet etmez.

Gün ortak vurma günüdür

Güçlü örgütlenmelere gidileceğine, sürekli yeni "dükkanlar" açmanın, Türkiye halkını nereye götürdüğünü hepimiz yaşayarak gördük. 12 Eylül öncesinde devrimci durumun sinyallerini yeterince iyi alamayan devrimci hareket büyük bir huzursuzluk, kargaşa, bunalım dönemine girdi ve kargaşalar dönemi bölünmelerle noktalandı. Dönemin görevlerini yerine getirmeye hazır bir durumda olmayan devrimci güçler, öznal ögeyi daha da geriye düşürmenin bayrağını çektiler. Baş eğmez, sorunlara başkaldırı odağı olacak bir örgütlenmeye gitmekten, herkes bunalım kazanında kavruldu. 12 Eylül 1980 faşist darbesi gelmeden şunları yazmıştık:

"Lenin'in dediği gibi, bir ülkede devrimci durum var da işçi sınıfı ve öteki devrimci güçler vurup devirecek denli örgütlü değilse, yani öznal öge geri kalıyorsa, o ülkenin çürümüşünden başka sonuç doğmaz. Alt sınıfların eskisi gibi yaşamak istememeleri, üst sınıfların eskisi gibi yönetememeleri kendi başına devrimi değil, çürümeyi getirir. Ancak bunlara yeterince güçlü bir öznal öge katıldığında devrim başarıya ulaşır.

"Ülkemiz çürüyor. Çünkü öznal öge çok geri kalmaktadır. Sol, devrimci cephe çok dağınıktır. 'Vurup devirecek' güç yoktur ortada (...) Böylece solda hiçbir parti, hiçbir örgüt devrimci durumun, nesnel ortamın yüklediği görevleri yerine getiremiyor.

"Açıkcası, Türkiye'de nesnel ortam, öznal öğeden önde gidiyor." (R.Yürükoğlu, "Herşeyin Sonunu Kadrolar Belirleyecektir", *İşçinin Sesi*. 15 Ağustos 1979, sayı:101)

Sonuç: Egemen sınıflar askeri faşist darbeye emekçi halkın sırtına daha bir katmerli bindiler. Ortalıkta kılıç sallamayacak hak bildiler! Devrimci durum boşluk tanıyordu. Devrimin öznal ögesi bu boşluğu dolduramayınca, onun karşıtı olan karşı-devrim boşluğu doldurdu. Devrim mimarı Kenan Evren de bunu, "Şu an bizim yerimize başkaları, komünistler buralardan konuşuyor olabilirlerdi" şeklinde ifade etmişti.

Bu mazimiz, anlatılacak, konuşulacak "anılar" olarak kalmamalıdır. Derslerimizi iyi çıkardığımızda ve bu doğrultuda adımlar attığımızda doğru yolda ilerliyoruz demektir.

Bugün bazı açılardan dünden daha iyi bir konumdayız. Bir kere şu an göğüslediğimiz sorunlar çerçevesinde ülke, o zamanlar gibi devrimci durumun üst çizgilerinde değil, ama hızla hem de eskisinden daha derin bir devrimci duruma ilerliyor. Yani sorunu biraz daha öncesinden kucaklıyoruz. İkincisi, Sovyetlerin çöküşüyle dünyanın içine girdiği gericilik döneminde, devrimci güçler yaşadığı bunalım, kargaşa ve "içe dönük" mücadele sürecinden kendini sıyrırma yeteneği göstermiştir. Neredeyse bir yıl olacak olan Gazi direnişiyi başlatan süreçte, devrimci hareketlerin ortak hareket etme özelliği öne çıkmıştır.

Sürecin üzerine TKP bu binlerce gidiyor. Sınıf savaşımının geldiği aşamada bu ışık büyütülmelidir. Düşmana ortak vurmanın öneminin arttığı bu günlerde taktikimizin genel çerçevesini Yürükoğlu yoldaş, TKP'nin 75.yıldönümü konuşmasıyla 10 Eylül'de vermiştir:

"Birlik sürecinde kimsenin ikiz kardeşini aramamalıdır. Önemli olan, komünistliği, Türkiye somutunda da komünistliği tanımlayan ölçütleri saptamaktır. Ve bu ölçütler dışındaki tüm öteki farklılıklar, birleşmeye engel olmayan hatta düşünce canlılığını besleyebilecek ve giderek önemi azalacak farklılıklar olarak ele alınmalıdır."

Baş eğmez parti, illegal partidir

Öte yandan devrimci hareketimizin sahip olduğu birçok zaafı devam etmektedir. Varolan odakları güçlendireceğimize, yeni "dükkanlar" açma özelliği devam etmektedir. Ama bunlara son vermenin zamanı çoktan gelmiştir.

Örneğin TKP'nin devrimci geleneğini yaşatmış partimizin çatısı altında tüm eski partililerin toplanması söz konusu olabileceksen, "TKP yeniden doğuyor" gibi bir havayla çıkış! yapmak, Türkiye emekçi halkının güzel günlere ulaşması için birşeyler yapmak demek olmuyor.

Eski TKP'den kalmış diri komünistlerin yeri, en ileri ideolojiyle, tüm dünya kapitalistlerine meydan okuyan Marksizm-Leninizm silahıyla donanmış olan TKP'den başka bir yer değildir. Nitekim TKP 9.Kongre'sinin eski partililere yaptığı çağrıya gelen cevaplar artmıştır. İçi komünist partisi ve devrim ateşiyle genç kalan eski partililer, bugün sınıf savaşımında örgütlü mücadeleden yana tavır almanın sorumluluğunu göstermelidir.

Evet, TKP, Türkiye'nin tüm komünistlerini kapsamamıştır. Böyle bir iddiamız da yok zaten. Biz gerçekleri acı da olsa ortaya koymaktan hiçbir zaman çekinmedik. "Açıklık açtığı yarayı kapar" dedik ve ilerledik. Ama şurası da kimsenin dikkatinden kaçmamalıdır: Komünizm ülküsü örgütlü bir çatı altında gittiği zaman anlamlıdır ve TKP, örgütlü mücadele veren komünistlerin yuvasıdır.

Bu tür girişimin başka bir sonucu daha vardır: Türkiye toplumu haksızlıkların üzerine dolu dizgin giden önderlik arıyor. Türkiye koşulları, bu önderliği hakıyla yerine getirebilmeyi illegal bir örgütlenmeye zorunlu kılıyor. Bu bizim bir seçimimiz değil, burjuvazinin dayattığı bir olgudur.

"Demokrasinin yeterli olmadığı ülkelerde illegalite esastır. Türkiye'de böyle bir ülkedir.(...) Legal parti kurulur, yararlı da olabilir ama illegal parti örgütünü dağıtmadan. Oysa son dönemde Türkiye'de yeniden canlanan tartışma bu değildir. Tartışma, legal parti mi, illegal parti mi diye yürüyor. İşte bu likidasyondur. Türkiye koşullarında illegal partiyi yok eden bir legal partiden konuşmak likidatörlüktür." (R.Yürükoğlu, "Komünistlerin Birleşmesinde Aranacak Ölçütler", *İşçinin Sesi*. sayı:433, Ekim 1995)

O yüzden illegal örgütlenmeyi temel almadan, sadece legal bir komünist partisi yaratmak! için yapılacak her girişim, Türkiye koşullarında ya doğmadan ölmeye, ya da doğduktan sonra ölmeye, Kutlu'ların geldiği noktaya gelmeye mahkumdur.

Öte yandan, Birleşik Sosyalist Parti biraz daha genişleyerek ama özü değişmeyecek Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) olarak sahnede ki yerini değiştirdi. O zaman da belirtmiştik. Solda aranan birlik böyle liberal bir birlik değildir. Seçim sonuçlarından böyle bir ders çıkarmış olsalar gerek ki, isimlerini değiştirerek ama liberal yapıyı koruyarak birşeylerin değişeceğini ümit ediyorlar. Tabii ki bu da, Türkiye devrimci halkının güçlü vurucu kolu olamayacaktır.

Unutmayalım, Türkiye'nin ihtiyacı güçlü bir partidir. Komünistlere düşen görev, bunun oluşması için canla başla çalışmaktır. Çözümde görev almayanlar problemin parçası olurlar.

Yazımızı bitirirken TKP 9.Kongresi'nin komünistlerin birleşmesi konusunda aldığı kararı yeniden hatırlatırken, Yürükoğlu yoldaşın eski partililerle ilgili yazdığını alıyoruz:

"Bu yoldaşlar, biraz serinkanlı düşünürlerse, eski kavgaların hararetinden kendilerini ayırıp düşünürlerse, eski TKP'den, komünizmi örgütlü olarak savunan bizden başka kimsede kalmamıştır. Bu bizim söylediklerimizde inançlı ve kararlı olduğumuzu kanıtlar. Bizim açımızdan bu yoldaşlarla birleşmeyi engelleyecek hiçbir neden yoktur. Tam tersine. Hepsinin, hele yaşlı yoldaşların bu mücadelede büyük deneyleri var, bize öğretecekleri var. Onlar açısından da bir engel olsa olsa psikolojik bir engel olur, yıllar öncesindeki kavgaları, tartışmaları aşamamanın getirdiği psikolojik bir engel olur. Ne var ki, sınıf mücadelesinin gereksinimleri karşısında, bu çeşit ilke ve içeriğe dayanmayan psikolojik engelleri aşmak zorunluluğu da var." (R.Yürükoğlu, "Komünistlerin Birleşmesinde Aranacak Ölçütler", *İşçinin Sesi*. sayı:433, Ekim 1995)

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 1 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazışma adresi: P.O. Box 513 London, N1 4AR ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kuruluşundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Günümüzde parti disiplinin önemi

Türkiye kaynıyor. Gazi olaylarıyla başlayan süreci, işçi eylemleriyle devrilen hükümet ve seçim sonuçlarıyla gelen burjuvazinin istikrarsızlığı izledi. Cezaevlerinde devrimcilerin katledilmesiyle olaylar iyice tırmandı ve halkımız devrimci tutuklularla birlikte et-
turnak olarak haksızlığa boyun eğmeyeceğini bir kez daha kanıtladı.

Candan Selek

Son gelişmeler, partimizin 9. Kongre'de benimsediği yeni çizginin ne kadar doğru olduğunu bir kez daha gösterdi. Hatırlamaya çalışırsak, 9. Kongre'de ana olarak şu saptamaları yapmıştık: Türkiye sosyalizme hazır olmayan bir ülkedir ama hızla karşı-devrim gelmektedir. Devlette kriz vardır. Toplumda karşı-devrime karşı büyük bir tepki vardır. Ülkenin içinde bulunduğu bu koşullar, devrimci güçlere, iktidar yollarının açılabilceğini göstermektedir. Böyle bir ortam *tek ve güçlü* bir komünist partisi istemini dayatmaktadır.

9. Kongre'den bu yana, aldığımız kararlar doğrultusunda, partimizde bir hareketlenme, yeni dönemin gerektirdiği taktikleri gerçekleştirmek için her alanda yeni bir şevkle çalışma başlamıştır. Amacımız toplumsal-siyasal olarak gelen bu yeni dönemi kucaklayabilecek, dönemin gerekliliklerini yerine getirebilecek bir TKP olmaaktır. Bu çok ciddi tarihsel bir misyondur.

Böylesine zorlu bir misyonu gerçekleştirebilmek için partimizde komünist disiplinin daha iyi oturmuş ve daha iyi işleyen bir mekanizma olması gerekmektedir. Pekii bu disiplini nasıl oturtacağız, nasıl daha iyi işleyen bir mekanizma haline getireceğiz?

Bu soruları yanıtlayabilmek için komünist partisinin örgütsel işleyişinin temel ilkelerine, *İşçinin Sesi*'nin 317. sayısında yayınlanan "Komünist Partinin Disiplini" adlı Çek-AL'dan yararlanarak, kısaca bakalım.

Demokratik merkezîyetçilik

Demokratik merkezîyetçilik ilkesinin demokratiklik yanı, komünist partisinde hiçbir zaman tam uygulanamamıştır. Legal koşullarda çalışan bir partide bile ciddi bir çalışma yürütülecekse, legalizme düşülmeyecekse, belli çalışmalar gizli olmak zorundadır. En elverişli koşullarda bile, tam açıklık anlamına gelen demokrasi yürütülemez. "Gerçekte hiçbir devrimci örgüt, ne kadar isterse istesin, geniş demokrasiyi hiçbir zaman

uygulamamıştır ve uygulayamamıştır." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İng. basım, c.5, s.479)

Demek ki demokrasi, koşullara göre değişen ve çoğu zaman tam uygulanamayan bir işleyiştir. Demokratik merkezîyetçilik ilkesinin asıl yönü merkezîyetçiliktir.

İşçi sınıfının bir sınıf olarak savaşım yürütmesi ülke çapında *merkezîleşmiş* bir şekilde hareket edebilmesine bağlıdır. Sınıf savaşımı siyasi savaşım olduğuna göre, sınıf savaşımının ulusal çapta merkezîleşmesi sınıfın partisinden de merkezî olarak örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır.

İşçi sınıfına öncülük edebilecek bir gücün sınıf savaşımını yerel düzeyden çıkarıp, merkezî bir yapı altında örgütleyebilen bir güç olması gerekir. Sınıf savaşımı ülke çapında örgütleyecek ve yönetecek bir partiden söz edilecekse, bu parti merkezîyetçi olmak zorundadır.

Partinin üstten alta doğru örgütlenmesi merkezîyetçiliğin gereğidir. Yani alt örgütler merkez komitesine, merkez komitesi de kongreye karşı sorumludur. Programın, tüzüğün ve kongrenin çizdiği çerçeve içinde merkez komitesi her türlü yetkiyi kullanmakla hem sorumlu hem de yükümlüdür.

Komünist partinin illegaliteye itildiği ortamlarda parti içi demokrasinin sınırlı, merkezîyetçiliğin olabildiğince etkin olması kaçınılmazdır. Burjuva aygıtlarıyla başedebilecek ve işçi sınıfını devrime götürebilecek bir örgütlenme yaratılabilmek için bu zorunludur.

Bu çalışma biçiminin kendiliğinden bürokratizmi yaratacağı da, hiç yaratmayacağı da söylenemez. Anlaşılması gereken, bu seçimin özne bir seçim olmadığı, başka çeşit örgütlenmenin olanaksız olduğudur. "Merkez organların yönlendirmesini reddetmek partide kalmayı reddetmekle, parti bozgunculuğuyla eşdeğerdir. (Lenin, *agy*, c.7, s.362)

Her koşul altında parti kongresinin toplanması, MK'nın seçimle göreve gelmesi, azınlığın çoğunluğa uyması, parti merkezini (dolayısıyla parti bütünü) çalışmalar hakkında bilgilendirmede olabilecek en geniş desantralizasyon, program-tüzük ve parti taktiklerine dayalı yoldaş güveni, her gereken durumda açıklanamuslu ideolojik tartışma gibi uygulamalar da parti pratiğinde bürokratizme karşı önlemlerdir.

Yoldaşça güven

Şimdi demokratik-merkezîyetçiliğin özünü teşkil eden yoldaşça güven konusuna bakalım.

Yoldaşça güven son derece neseldir. Arkadaşlık, dostluk, vb. değildir. Biliyoruz ki, *arkadaş gurubundan parti olmaz*. Yoldaş güveni, program, tüzük ve parti taktiklerine dayalıdır. Yoldaşça güven son derece neseldir. Arkadaşlık, dostluk, vb. değildir. Biliyoruz ki, *arkadaş gurubundan parti olmaz*. Yoldaş güveni, program, tüzük ve parti taktiklerine dayalıdır. Yoldaşça güven son derece neseldir. Arkadaşlık, dostluk, vb. değildir. Biliyoruz ki, *arkadaş gurubundan parti olmaz*. Yoldaş güveni, program, tüzük ve parti taktiklerine dayalıdır. Yoldaşça güven son derece neseldir. Arkadaşlık, dostluk, vb. değildir. Biliyoruz ki, *arkadaş gurubundan parti olmaz*. Yoldaş güveni, program, tüzük ve parti taktiklerine dayalıdır. Yoldaşça güven son derece neseldir. Arkadaşlık, dostluk, vb. değildir. Biliyoruz ki, *arkadaş gurubundan parti olmaz*.

yoktur.

Yoldaşça güvenin anlamını bilmeyen Menşeviklere Lenin şöyle diyor:

“Bir kümenin (okuma gurubu, çalışma gurubu anlamında İ.S.) üyesiyken, örneğin, bay X ile çalışmayı yalnızca güven duymadığım gerekçesiyle ve başka bir neden göstermeksizin reddedebilirdim. Fakat şimdi bir parti üyesiyim. Eski küme çalışmalarının kapris ve saçmalıklarına kapıyı açacağı için kimseyi genel olarak güvensizlikle suçlamaya hakkım yoktur. ‘Güvenim’ ya da ‘güvensizliğim’ üzerine resmi nedenlerimi göstermek zorundayım. Yani, neden kabul edilmiş program, taktik ve tüzüğün ilkelerinden referanslar vermeliyim.” (Lenin, *agy*, c.7, s.391).

Partinin program, taktik ve tüzüğünü parti ideolojisi belirler. O halde yoldaşça güvenin rastlantısal olmayan ve onu dayanıklı kılan tek gerçek oluşturuçusu partinin ideolojik çizgisidir. Yoldaşça güvenin asıl dayandığı temel, tüm partililerin aynı ideolojik çizgide anlayışlarını derinleştirmeleridir.

Ademi merkeziyetçilik

Güçlü bir parti merkezi yaratabilmenin bir diğer güvencesi de ademi-merkeziyetçiliktir. Lenin, örgüt işleyişini geliştirdiği en önemli yazılarından biri olan “Örgütsel Görevler Üzerine Bir Yoldaşça Mektup”ta ‘*parti örgütlenmesi ve tüm parti çalışması hakkında son derece önemli bir ilke*’ vardır diyor ve şunları söylüyor:

“Hareketin pratik ve ideolojik önderliği ve proletaryanın devrimci savaşımına ilişkin olarak *olabilen en çok merkeziyetçilik* gerekirken, parti merkezine (ve böylece tüm partiye) hareket hakkında *bilgi verme* konusunda ve partiye karşı *sorumluluk* konusunda en geniş ademi-merkeziyetçilik gereklidir.

“(...)

“Bu ademi merkeziyetçilik, devrimci merkeziyetçiliğin esas ön koşulu ve onun esas düzelticisidir.

“(...)

“... Gerek merkeze karşı sorumluluk konusunda ve gerekse merkezi parti cihazının tüm alanlarında bilgi sahibi kılmak konusunda *en fazla ademi merkeziyetçilik* uygulayamazsak, *merkez güçsüz kalacaktır.*” (Lenin, *agy*, c.6, s.233-250)

Lenin’in *ilkesel* olarak koyduğu ademi-merkeziyetçiliği işletmek merkeziyetçiliğin bürokratikliğe kayması önünde en önemli engellerden biridir. Bu ilkeyi işletirken yoldaşların “üstümü atıyorum” endişesi duymamaları gerekir. Partimizde şeffik, dükalık anlayışı yoktur. İletilen bilgi sonunda üstün de üstündür. Bu ilkeyi işletmek tüm yoldaşların hakkı ve görevidir.

Parti disiplini nedir? Nasıl sağlanır?

Komünist partisinde disiplin kavramının temel taşlarını oluşturan bu ilkelere baktıktan sonra parti disiplini önemine ve anlamına değinelim. Lenin bu konuda çok güzel yazıyor:

“Biz disiplinin önemini ve bu kavramın işçi sınıfı partisinde nasıl anlaşılması gerektiğini defalarca belirttik. Disiplini *eylem birliği, tartışma özgürlüğü ve eleştiri* olarak tanımladık.

“... İşçi sınıfının gücü örgütlenmede yatar. Yığınlar örgütlenmemişse proletarya hiçbir şeydir. Örgütlüyse herşeydir. Örgüt demek, eylem birliği, pratik uygulamada birlik

demektir. Fakat her eylem ancak hareketi geriye değil ileri itmeye, proletaryayı ideolojik olarak getirmeye, yozlaştırmaya ve zayıflatmaya değil birleştirmeye, ilerletmeye yaradığı için ve bunu yaptığı sürece değerlidir. İlkeler üzerine kurulmamış örgüt anlamsızdır ve pratikte işçileri egemen burjuvazinin zavallı bir kuyruğu haline getirir. Bu yüzden *proletarya, tartışma ve eleştiri özgürlüğü olmayan eylem birliği tanınmaz.* (abç) Bu yüzden, sınıf bilinçli işçiler şunu akıldan çıkarmamalıdır ki ilkelerin ciddi olarak çiğnenmesi tüm örgütsel bağların kopmasını zorunlu kılar.” (Lenin, *agy*, c.11, s.320)

Eylemde birlik proletarya için her zaman canalıcı önem taşır. Açık tartışma, bunun doğruluğunu sağlamanın, güvenceye alınmanın bir mekanizması olarak, komünist partisinde merkezi otoritenin gücü fikirlerin gücüne dayandığı için devreye girer ve ideolojik birlik örgütsel birlik arasındaki bağın kopmasını önler.

Peki partide disiplin nasıl sağlanır ve güçlendirilir?

Bu soruyu Lenin sormuş ve çok güzel yanıtlamıştır:

“Yineliyorum: Rusya’da utkuya ulaşmış proletarya diktatörlüğünün deneyimi, düşüncemiyi becermeyenlere ya da bu konuda kafa yormamış olanlara bile, mutlak merkeziyetçiliğin ve proletaryanın sıkı disiplininin burjuvaziyeye karşı utkunun zorunlu koşulu olduğunu göstermiştir.

“Buna çok yerde değinilmektedir. Ne var ki, bunun ne anlama geldiği ve hangi koşullarda olanaklı olduğu konusunda hiç de yeterince kafa yorulmamaktadır. ...

“(...)

“İlk akla gelen sorular şunlardır: Proletaryanın devrimci partisinin disiplini nasıl sağlanır? Nasıl sınanır? Nasıl güçlendirilir? Birincisi, proleter öncünün sınıf bilinciyle, devrime adanmışlığıyla, tutkusu, özverişi ve yiğitliğiyle. İkincisi, bu öncünün emekçi halkın en geniş yığınlarıyla, başta proletarya olmak üzere, *ama aynı zamanda proleter olmayan emekçi yığınlarıyla* da bağlanma, en sıkı ilişkiyi sürdürme ve -nasıl diyeyim- belli ölçüde kaynaşma yeteneğiyle. Üçüncüsü, bu öncünün siyasal yöneticiliğinin doğruluğuyla. Yeterki geniş yığınlar *kendi deneyimleriyle* bunların doğruluğunu anlamış olsun. Bu koşullar olmadan, misyonu burjuvaziyi devirip tüm toplumu dönüştürme uğratmak olan ileri sınıfın partisi olmayacağına güvenen bir devrimci partide disiplin sağlanamaz. Bu koşullar olmadan, disiplin sağlamaya yönelik tüm çabalar boşa çıkar ve laf ebeliği ve şarlatanlıkla sonuçlanır. Öte yandan, bu koşullar bir anda çıkamaz. Bunlar ancak *uzun çabalar* ve savaşarak kazanılmış *deneyimle* yaratılır. Devrimci teori bunların yaratılmasını kolaylaştırır. Devrimci teori ise dogma değildir, ancak gerçekten yığınsal ve gerçekten devrimci bir hareketin pratik eylemiyle yakın bağ içinde son biçimini alır.” (Lenin, *agy*, c.31, s.24-25) (abç)

Böylesine güzel bir anlatımdan çıkan sonuçları kısaca özetlersek:

1. Mutlak merkeziyetçilik ve demir disiplin utkunun zorunlu koşuludur.
2. Bolşeviklerde bu disiplin
 - a. öncünün sınıf bilinci, devrime adanmışlığı, özverişi, kahramanlığıyla,
 - b. yığınlarla bağlanma yeteneğiyle,
 - c. siyasal strateji ve taktiklerinin doğruluğu ve yığınların *kendi deneyimlerinden* bunun doğruluğunu görmeleriyle sağlandı ve güçlendirildi.
3. Bu koşullar bir anda oluşmaz. Uzun süreli çaba ve deneyim kazanmayla olur. Doğru

devrimci teori de yardımcı olur.

Bugünün görevi

Parti disiplinin temellerini oluşturan bu bilgileri hatırladıktan sonra günümüze dönersek, ülkemizin içinde bulunduğu, bizi böylesine zorlu görevlerin beklediği bir dönemde, bu bilgileri gerçekten içimize sindirip, özümseyip, parti yaşamımızın bir parçası yapmalıyız.

Tüm bu bilgileri özümsememizin sonucu geliyor komünist formasyona dayanıyor. Komünist formasyon gerçekten gönüle ve bilince dayalı parti disiplini getiriyor. Disiplin, son tahlilde bir bilinç meselesidir. Bilinçli rızaya dayanır.

İşimizi gerçekten severek ve isteyerek yaparsak başarılı olmamamız için hiçbir neden yoktur. Severek ve isteyerek iş yapabilmek de, doğru ideolojiyi kavramakla bağlıdır. Neyi, ne için yaptığını bilen bir kimse, işini de severek ve isteyerek yapar. Burada parti eğitiminin önemi devreye giriyor ki bu da ağırlığıyla bireysel çabaya dayalıdır. Son tahlilde, işini bilerek, severek ve isteyerek yapmak, parti disiplini sağlamada önkoşuldur.

Nitekim partimizin Program’ında komünist kadro anlayışı şöyle açıklanıyor:

“Kadrolar, o kadroları oluşturan bireylerin eksikleri ve yanlışları düzeyinde değerlendirilmez. Bir kadronun ileriliği ya da geriliği, o kadronun toplumsal gelişmenin dayattığı görevleri önüne koyup gerçekleştirmek için çalışıp çalışmadığıyla belli olur.” (TKP Programı, TKP Yayınları, Temmuz 1995, s.85)

İyi bir komünist kadro olmak istiyorsak, partimizin verdiği görevleri gerçekleştirmek için çalışmalıyız. Ve yoldaşlarımızı da bu temelde değerlendirmeliyiz. Yoldaşça ilişkilerde güvenin önemini yukarıda gördük. Yoldaşça güvene dayanmayan bir partide disiplin sağlamak çok zordur. Yoldaşça güven de, arkadaşlık, dostluk değil, yapılan somut iş temelinde büyür. Zaten önüne somut işini koyup onu gerçekleştirmek için yoğunlaşan bir komünist kadro, yanındaki ya da etrafındaki yoldaşıyla uğraşmaz, işini yapar.

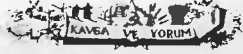
“İşini iyi yapma”ya gelirsek. Partimizde bazı özel birimler dışında ana olarak işimiz yığınların içinde olmaktır. Yığınlarla kaynaşmamış bir partide disiplin sağlam temellere oturmamış demektir. Yığınlarla bağ ile parti disiplini arasında derin ve doğrudan bir bağ vardır. Gerçekte partinin kadrolarının işi yığınlarla sağlıklı bağlar kurabilmektir. Yani işimizi iyi yapmak istiyorsak, yığın bağına güçlendirmeliyiz, bunun sonucunda objektif olarak parti disiplininimiz de güçlenecektir.

Ne şanslıyız ki, emekçi yığınların büyük çoğunluğu, hem somut proleter disiplini kendi yaşamlarında tatbik ediyorlar, hem de Alevi terbiyesinden gelenler, bir de üstelik bunu kendi felsefelerinde getiriyorlar. Bu Türkiye topraklarında şanslı olduğumuz faktörlerden biridir.

Bir de yoldaşlar, şu gerçeği, İTİB’in salonunda yıllarca asılı kalan bu belgeyi, “yüreğinde sevgi olmayanın hazinesinde başarı olmaz” deyen sözleri bir daha, bir daha kendimize hatırlatmalıyız. Gerçekten başarılı olmak istiyorsak, tüm çalışmalarımızı bu belge yönlendirmelidir.

Türkiye gibi sınıfsal çelişkilerin yoğunluğu temelinde oturmuş bir ülkede, komünist partisi güçlenmek zorundadır, bu onun tarihsel misyonudur. Er veya geç bu gerçekleşecektir. Bunu gerçekleştirmede, komünist disiplini geliştirme-de hepimize büyük görevler düşmektedir.

Haydi yoldaşlar iş başına!

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Türkiye'nin
gereksinimi partidir!

Gelecek onun için
savaşanlarındır!

İGD'nin yaptığı çalışmaları değerlendirmek, çalışmaların doğru ve eleştirilecek yönlerinin nereden kaynaklandığını vurgulamak ve genel olarak gençlik hareketine ışık tutacak sonuçlara varmak amacıyla 435.sayımızda yeniden yayınladığımız açıkoturumun ikinci ve son bölümünü yayınlıyoruz.

İGD ve gençlik örgütlenmesi

-2-

Cihan Dereli: Bana öyle geliyor ki, İGD, ortacı bir konumda da olsa, doğruların yanında yanlışlar da yapsa, MC hükümetinin yıkılıp CHP ağırlıklı hükümetin kurulmasına kadar iyi şeyler yaptı. "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisine uygun çalışmalar yaptı. 1 Mayıs 1977 saldırısının hemen ardından bu hükümetin kurulmasıyla, izlenen siyasette önemli bir değişiklik oldu. Bir anlamda bir dönüm noktası oldu. İGD, devrimci potansiyeli pasifize edici, geriye çekici bir işlev görmeye başladı. Doğru bir belgi olan "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi, 1979'larda, artık "alanlarda kalan bir hoş seda" haline gelmişti.

Anti-faşist mücadele konusunda ben de bir örnek vermek istiyorum. Silaharağa örneği. Bu bölge hepimizin bildiği gibi işçi sınıfının devrimci geleneklerini yoğun bir şekilde barındıran bir bölgedir. Aynı zamanda faşistlerin de yoğun olarak örgütlendiği bir bölgedir. Ama gelin görün ki bu bölgenin kalbi diyebileceğimiz Demirdöküm'de faşistler değil Maoocular hedef göstermiştir.

Bir de eğitim konusu üzerinde durmak istiyorum. İGD'de toplanan, onun çevresinde

savaşan onbinlerce gence sistematik bir eğitim uygulandı mı? Bu gençlere Marksizm-Leninizm adına ne verildi? Benim bildiğim kadıyla İGD'nin düzgün bir eğitim siyaseti yoktu. Gençlere taşınan da yalnızca kısa erimli çıkarılara göre saptanan oportünist siyaset, siyasetçilik oldu.

Gib-Der konusuna gelince. Gib-Der giyim işçileri arasında, işçiler tarafından kurulan bir dernekti. Doğal liderleri vardı. Çalışan, iş yapma azmiyle dolu bir kadrosu vardı. Sonra ne oldu? İGD bu derneğe girdi. Yöneticilerin kimine Maoist, kimine kariyerist dedi. Ve yaptığı tam bir likidasyon oldu.

Murat Yavuz: İGD'nin partiden ayrı, kendine özgü bir dünya görüşü yoktu. Gençlik örgütüydü. TKP'nin dünya görüşü aynen ona yansıdı. Yoldaşların değindikleri dernekçi anlayış olsun, legal eylem anlayışı olsun, afişlemede vb. takınılan tutum olsun hepsi buradan kaynaklanıyordu. İGD ilk başta, demokratik, anti-emperyalist ve anti-faşist gençlerin en yığınsal, demokratik örgütü olma iddiasıyla ortaya çıktı. Demokratik örgüt deniyordu ama bu demokra-

tikliğin sınırları o kadar dardı ki, TKP dışındaki solu hiçbir şekilde içine almıyordu. TİP, TSİP vb.ye karşı tutum farkı vardı ama o zamanlar onları bile kapsamıyordu.

Örgütün demokratik yığın örgütü yapısı olmadığı halde demokratik yığın örgütü olma iddiası vardı. Bu son derece geri, sağ, yığın kuyrukçusu, pasif bir siyaset getirdi. En geniş kalabalık toplayabilecek demokratik istemleri pasifist yöntemlerle savunmak ve bu noktada durmak, hatta bu istemleri geri çekici davranışlar içine girmek İGD'nin izlediği siyasetin özü oldu. Yığınsallaşmanın yolu budur sanıldı.

Bunun sancısını hepimiz çektik. İGD içinde çalışmak istediğini söyleyen gençlere TKP'nin programını kabul etmesi şartı koşuyorduk. Bir demokratik yığın örgütünün böyle çalışmaması gerektiği söylendiğinde verecek cevabımız olmuyordu.

Eylem birliği belgisi de böyleydi. Eylem birliği, eylem birliği diyorduk ama eylem birliği yapmaya yanaştığımız örgütler İGD'yle aynı görüşleri paylaşan örgütlerin dışına çıkmıyordu. Başka görüşten örgütlerle, özellikle dışımızdaki devrimci örgütlerle eylem birliği

çabası hiçbir zaman olmamıştır.

İGD işçi ve köylü gençliği de örgütlemek üzere yola çıkmıştı ama ne yazık ki İGD ağırlığıyla öğrenci gençliğini örgütledi.

İGD'nin tüm olumsuzluklarına rağmen devrimci harekete katkıları olmadı mı? Tabii oldu. Yoldaşlar belirttiler, ben girmeyeceğim ama İGD birşeyler yapmamış olsaydı, biz de burada olmayacaktık.

Son olarak şunu belirtmek istiyorum ki İGD'yi eleştirirken sürekli TKP'nin başını tutmuş oportünizmin etkisini vurgulamak zorundayız. Herşey aslında oradan kaynaklandı.

Ömer Çakıcı: Benim İGD'nin iç işleyişi konusunda çok bilgim yok. İGD'nin çalışmalarını dışarıdan izledim. Ama genel olarak anti-faşist mücadelede yeterince yer alabildiğini söyleyemem. Devrimci durum koşullarında İGD anti-faşist mücadelede militan bir şekilde yer alabilseydi en güçlü örgüt olurdu.

İGD lise düzeyinde en yığınsal örgüttü, üniversitede o kadar değildi. Sonra bir Çırak-Der örneği var. İGD yaygın bir şekilde örgütlenmesi, hemen her yerde şubeler açabilmesi takdir edilecek bir yönüdür. Ama bu yaygınlığına rağmen İGD faşistlerle kavgaya yeterince girmiyor, sol içi kavgalarda ise genel olarak yenik düşüyordu. Bu örgütlenmesinin de önünü tıkadı.

İGD'nin yaygınlık kazanmasının bir nedeni partinin güçlenmesidir, fikirlerinin yayılmasıdır. Bir yönü de özverili militanların çalışmasıdır.

Devrimci durum koşullarında, dernek binasında çalışma temelinde sağlıklı bir gençlik örgütlenmesi yapılamaz. Gençlik bulunduğu yerde örgütlenir. Mahallede, okulda, kavganın içinde örgütlenir. Mahallede faşistlerle kavgaya girmeyen insan dernekte oturup gençliği örgütleyemez. Faşistlere karşı savaştan İGD'liler başka gençlik örgütleri üyeleri arasında, İGD'li olmalarına rağmen sempati toplamıştır. Onlar için "İGD'lidir ama militandır, kavgaya girer" dertdik.

Mitinglerde olsun, toplantılarda olsun İGD'nin dikkat çeken bir yönü, örnek sayılabilecek bir yönü marşları çok iyi söylemeleriydi. Diğer devrimci akımlar arasında bu yön "İGD'liler iyi şarkı söyler" diye alaya alınır. Ama bence bu çok yanlış bir tutumdur. Marşları bilmek ve militanca söylemek, ajitasyon açısından önemlidir.

Gülen Erdilek: Önce ayrışma döneminden söz etmek istiyorum. Ankara'da menşeviklerle kavgaya sürerken, biz duvar yazılamalarında kendi belirgimizimiz altına İGD-İşçinin Sesi imzası atıyorduk. "İGD asıl biziz" kavgası veriyorduk. Buna çok kızıyorlardı, "böyle yazılama yaparsanız İşçinin Sesi imzası atın" diyorlardı. Biz İGD-İşçinin Sesi atmayı sürdürüyorduk. Bence bu tutumumuz doğrudur. TKP'ye olduğu gibi, gençlik örgütüne de ancak İşçinin Sesi'nin savaştan siyasal çizgisi yakışırdı.

Yoldaşların dediği gibi, devrimci durumun hızla yükselmesi karşısında İGD merkeziliği koruyamadı. Dolayısıyla bölgelerde vb. farklı tutumlar, eğilimler ortaya çıktı. Sonunda da biz ortaya çıktık. İGD'nin kuşkusuz olumlu yanları katkıları vardı ve biz ilk çıkışımızda "İGD biziz" derken bunlara sahip çıkıyorduk, hâlâ da çıkarız.

Fatma Yılmaz: Gülen yoldaşın söylediği şeyler arasında ilginç bir nokta var. Biz gerçek İGD'lilerdik. İGD'nin farklılaşan kadrolarının gerçekten komünistleşen kesimiydik. Belki o zamanlar yazılamamızın altına İGD imzası atmamızı yadırgayanlar olmuştur ama bu tutum ayrı bir anlam ifade ediyordu.

Yoldaşlar bir de faşistlerden çok diğer sol örgütlerle karşı karşıya geldik dediler. Yoldaş-

lara katılıyorum. İGD bu konuda savruldu. Ama diğer sol örgütlerle karşı karşıya gelme yalnızca İGD için değil tüm örgütler için de geçerlidir.

İGD'nin bıraktığı gelenek sorununa gelince, biz neden İGD'liyidik sorusuna sormak istiyorum. Başka bir örgüt yoktu ondan mı İGD'liyidik? Çok kör olduğumuzdan mı İGD'liyidik?

Tüm yoldaşların konuşmalarından da anlaşılıyor. Çok belli ki diğer örgütlerden bir farkı vardı da ondan İGD'liyidik. "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi bir anlam ifade ediyordu. Onan İGD'liyidik. Gençliğim savaşımı işçi sınıfının savaşımına bağlama gereğini ifade ediyordu. Bir zamanlar İGD hareketinde yer almış herkes üzerinde herhalde bu belginin önemli etkisi olmuştur. Sonra İGD'nin gençlik örgütünü partiyle bağlama konusunda önemli katkısı olmuştur. Parti geleneği diye bir kavramı gençliğe taşımıştır. Enternasyonalizm kavramını da gençliğe İGD aşılamıştır.

Diğer devrimci gençlik örgütlerine bakarsak bunu daha iyi anlayabiliriz. Evet onlar dövüşüyordu. Ve biz İGD'nin pasifliğinden eziklik duyuyorduk ama bu hareketlerin zaafı daha da fazlaydı. Partileri, parti kavramları yoktu. Partisi olanlarda da komünist partisi kavramı yoktu. Oportünist etkilerin İGD çevresinde yarattığı toz-duman içinden bu olumlu noktaları ayırabilmekteyiz.

Hüseyin Demir: Yoldaşların söylediklerine bir-iki şey de ben eklemek istiyorum.

İGD kuruluşundan belli bir döneme kadar, aynı belgilerin kullanılmasına rağmen fazla bir güç kazanamadı. Bunun bir nedeni bence, çalışma alanlarının içinde olup olmama sorunuyla bağlıydı. Bir de örgütlenme yapan kadroların bu sınavı başarıyla vermemeleri söz konusuydu. Bu açıdan, GSB'nin İGD'ye katılmasının örgüte önemli bir ivme kazandırdığını söylemek gerek. GSB'den gelen kadrolar arasında sağ unsurlar da vardı, soldan gelenler de. Bu ikinci gurup insanlar İGD'nin gelişmesine önemli katkıda bulundular.

Gene Zonguldak'ta buna benzer gelişmeler oldu. Yerel bir örgütlenmeden kopan insanlar İGD'yi kurdu.

Afişleme konusunda ben de birşeyler söylemek istiyorum. Nazım Hikmet afişlemesi öncesinde bize, CHP milletvekilleriyle konuşulduğu, polise düşüldüğü takdirde fazla birşey yapılmayacağı garantisinin alındığı söylenmişti.

Bir başka nokta, biz forumlarda vb. konuşacağımız zaman başka hareketler bizim konuşmamızın etkisi azalsın diye, "şimdi Sovyetler Birliği'nin sesi konuşacak" derlerdi. Biz bundan gocunmadık, şimdi de gocunmayız. O zamanlar Sovyetler'in yanlış yönlerini, Türkiye devrimine yaklaşımlarını bu kadar net görmüyorduk ama içimizde Sovyet sevgisi o zamanlar doğdu. Bence bu İGD'nin olumlu yönüdür. Enternasyonalizmi çarpıtiyordu ama bu kavramı Türkiye gençliğine taşıdı.

Parti kavramına gelince. Kuşkusuz İGD, bizlere parti kavramını taşıyan örgüt oldu. Gençliğin partiyeye inanmasını sağlamak, partinin gerekliliğine inanmasını sağlamak iyi birşeydir. Ama partiye girdikten sonra da bu inancın sürmesini sağlayabilmek gerek. Partiye girdikten sonra, uzun süre çalıştığımız sekreterimin bana yol gösterdiğini hatırlamıyorum. Ne zaman ki ayrışma dönemi geldi, sekreterin yetersizliğini "gördüler", yerine başkası geldi. Onun görevi İşçinin Sesi hareketini ezmektir. Bana şunu şöyle yapacağını diyen ilk sekreterim o oldu.

Düzenli parti toplantısı yoktu, hiçbir şey yoktu. Bence İGD'nin parti konusundaki olumlu katkıları, parti yapısının o günkü bozukluğuyla bağlı olarak çok soyut kaldı. Türkiye ortamında partiye duyulan gereksinimin nesnel bir yansıması oldu. Hepimiz İşçinin Sesi

hareketine katılırken düşündüklerimizi hatırlarsak, bunda doğru bir parti çalışmasına duyduğumuz özlemin ne kadar büyük rol oynadığını anlarız.

Bir de anti-faşist mücadele konusu var. Yoldaşlar İGD'nin anti-faşist mücadeleye ortama göreceli olarak yeterince ağırlık vermediğini söylediler. Bir yanlış anlama olmasın, bu söylenenler İGD anti-faşist mücadeleye hiç katılmadı gibi bir sonuca varmasını diye ben de için öteki yönünü vurgulamak istiyorum.

İGD anti-faşist savaşımında yer aldı. Evet İlerici Yurtsever Gençlik'in sayılarını açtığımızda anti-faşist savaşımına ilgili somut fazla birşey bulamayız. Dernek haberleri vb. çoktur. Ama hayatın içinde İstanbul'da olsun, Ankara'da olsun, başka yerlerde olsun birçok İGD'li anti-faşist mücadele içinde şehit düştü. Devrimci gençlik hareketi onların anısını yaşatacaktır.

Bir de yapılan doğru, militan eylemlerin İGD içinde nasıl etkili olduğuna bir örnek vermek istiyorum. Parti, İstiklal Marşı'na karşı Enternasyonal'i söylememize karşı çıktı, bizleri Troçkist, goşist vb. olmakla suçladı ve bunu yayın organlarında da yazdı. Ankara'da omuz omuza savaştığımız birçok yoldaş, buna rağmen yaptığımızın doğru olduğunu, ve bu konuda bastığımız bildirinin dağıtılması gerektiğini kabul ettiler.

Demek istediğim İGD'de gençliğin militan havası vardı. Ama partideki oportünizmin yaygınlık üzerinde yarattığı güvensizlik havası İGD'ye de yansdı.

Biz oportünizmin kırdığı güveni yeniden nasıl kurarız? Bence devraldığımız doğru gelenekleri hayata geçirerek, insanlara İGD'de biz bunlar için çalışmışık, ama menşevikler bunu engellediler diyerek.

Muzaffer İstanbullu: Ben de gelenek konusuna değineceğim. Başta da söylediğim gibi İGD'nin "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi başlıbaşına önemli bir gelenektir. İGD, Türkiye Komünist Partisi adının öğrenciler arasında, işçiler arasında, köylüler arasında duyulmasını sağlamıştır.

İGD işçi sınıfının yolundan yürümeye çalışan bir örgüttü. Ama partideki oportünizm işçi sınıfının, dolayısıyla İGD'nin de yolunu bulanırdı. Eğer farklı bir parti siyaseti izlenmiş olsaydı, sonuç başka olacaktı. Yarın bu derslerin ışığında, ortaya çıkan olukum farklı olacaktır.

İGD'nin dergisi çıkarken, adına bir "devrimci" sözcüğü bile katmadılar. İlerici Gençlik konulacakken, TİP'le birlikte gazeteyi çıkaramayınca, Ahmet Muhtar Sökütcü'nün bulunduğu çözüm "Yurtsever" sözcüğünü eklemek oldu. Bu sözcüğü koyan anlayışla bağlı olarak, İYG'nin ikinci ya da üçüncü sayısında, "ordumuz, halkımızın ayrılmaz bir parçasıdır" diyen bir yazı çıkmıştı.

Biz, 30-40 kişi gidip bu konuyu Ahmet Muhtar'la tartıştık. Dernek Aksaray'daydı o zaman. Hatta derneği basıyorlar diye laf da çıkardılar. Tartışmada şunu savunuyorlardı: "Ordumuz, milli ordudur. Tabii ki savunacağız kardeşim." O tartışma içinde bize hak veren, sonradan Diyarbakır'da öğretmenlik yaparken vurulan Mehmet yoldaş vardı. "Haklısınız, ordu burjuva devlet aygıtının bir mekanizmasıdır" demek zorunda kalmıştı.

İGD'nin tarihini kanımca şöyle özetleyebiliriz: 1976 Mayısında İGD şahlandı, 1977'de durakladı, 1978'de ise gerilemeye başladı. 1979'larda parti MK'nın komsomal kurma kararı olduğunu duymuştuk. Baştan federasyon kurma amacı konuşmuştu. Eğer federasyon yerine komsomal kurma kararı gerçekten aldılarsa, 1979'da İşçinin Sesi çıkınca, İGD'ye hakim olabilmek için almışlardı. Böyle ciddi sorunları vardı. Yıllarca biriken parti anlayışı, partiye bağlılık bu uğurda, yani İşçinin Sesi'ne karşı

kullanılmak istendi.

İGD "işçi sınıfının yoluna" bağlıydı ama parti işçi sınıfının yoluna bağlı kalmayınca İGD de pusulayı şaşırıldı. Pasifizmin, oportünizmin adı "işçi sınıfının yolu" oldu, gerçekte işçi sınıfının yolu olan devrim ise "goşistlerin", "anarşistlerin" serüveni (!) gibi ele alındı.

Bugün dönüp şöyle bir etrafa bakarsak görüyoruz ki, gençlik dergileri KGB diye birşey çıkarmışlar: Katılım, Gelişim, Barış. Bütün oportünistler, hepsi bunu savunuyor. Bakıyoruz işçi sınıfı politikası yok oldu, o yola bağlılık belgisi geriye kaydı. Savunmamız gereken gelenekler vardır!

Doğruyu yanlış ayıklayıp, doğruyu savunmak yanlış atnak gerek. Örneğin Silahlarağa'da dövüşenler, Maoculara karşı dövüştiler. Dövüşün faşistlere değil de Maoculara karşı olması yanlıştı. Ama onlar oraya, günlerce yemek yemeden, içmeden, işçi sınıfının partisi yolunda dövüşmek için gittiler. Yanlış oportünizmde, doğrusu gençlere aittir. Oportünizm özellikle yaptı bunları. Neden? Gençliği Gurka gibi, belirli bir siyasetin kendi işini gördürdüğü kadrolar olarak kullanırken, aynı zamanda onun devrimci, militan özünü boşaltmak için.

Ben geleneğin sadece İGD'den çıkacağını düşünmüyorum. Ama İGD ile aynı denemede birlikte var olmuş öteki gençlik örgütlerinin hangisi devrimci geleneğe İGD kadar katkı yapmıştır? Ben bunu bir İGD'li olarak söylemiyorum. Yakın tarihi değerlendiren bir komünist olarak söylüyorum.

İGD hareketinin en önemli yönü, işçi sınıfının yolundan gitme parolasını yaygınlaştırmak idi. Bu bence çok önemli. Bunu günümüze nasıl uyarlarız, nasıl hayata geçiririz konusu önümüzde duruyor. Partinin başını tutan oportünizmin politikası gençliğe yansımışsa bunu eleştirmek lazım. Yoksa partiye bağlılığı, özverisi açısından İGD'li kadrolar eleştirilemez.

Hatice Duman: Muzaffer yoldaşın dediği, "gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" fikrinin önemini, sanıyorum herkes kabul ediyor. İGD'nin dört elle sarılınması gereken birinci yönü buysa, ikincisi de örgütlenme ilkesi, yani işçi-köylü-öğrenci gençliğin bir çatı altında toplanması yönüdür.

Ancak kadroların özverili, çalışkan olduklarını, fedakarca çalışmış olduklarını özel olarak vurgulamak bence gereksiz. Gençlik içinde bir çalışma yürütülüyorsa bunun kadroları da olmak zorundadır, kadroların da çalışkan, özverili olması tanıını gereğidir zaten. Kaldı ki ben İGD'nin böyle kadrolarının az olduğunu düşünüyorum. Özellikle mahallelerde, fşist işgalin olduğu birimlerde İGD'nin bu kadro sıkıntısı gözle görüldür bir haldeydi. Bence bu yönleri de aynı anda vurgulamak önemli. Çünkü İGD ancak böyle, bütünlük içinde ele alınabilir.

Ali Gerçek: İGD açısından bakınca, gençlik hareketinin, Türkiye'de en azından Dev-Genç pratiğinden sonra olması gereken savaşkanlık düzeyinden başlatılmadığını görebiliriz. Bu yine o günkü TKP yönetiminin legalizmiyle, oportünizmiyle bağlıdır.

Bize CHP iktidara geldiğinde TKP legale çıkarsa 14-15 tane CHP milletvekilinin TKP'ye geçeceği söylendi. İsim bile veriliyordu. Örneğin Süleyman Genç'in ismi geçiyordu. Bizim kafamıza hep bu legalist fikirler sokuldu. Amaç legale çıkmaktı. Şunu görmek gerek ki İGD bu amacı gençlere götürmede başarılı oldu.

Ama ne oldu? İGD'de İşçinin Sesi'nin ortaya çıkmasından önce de militan olanlar, faşistlere karşı mücadelede önde olanlar vardı. Bir tatminsizlik vardı, ne olacak kaygısı büyüyordu. Bir bekleyiş vardı. İşte bu militan kesimle, İşçinin Sesi'nin fikirleri üstüste düştü.

Sonra benim sosyalizme, Sovyetler Birliği'ne

çok büyük sempati vardı ve azalmadı. Ama İGD'de sempatisi azalanları gördüm. Hep "Sovyetler Birliği'nde ne kadar iyi bir yaşam olduğu" anlatılıyordu, ama bunlar yaşamın içinde ters etki yapıyordu. Sovyetler Birliği'nin yalnızca bu düzeyde reklamcısı olmak birşey getirmiyordu. Sovyetler Birliği'ne bakışı herşeyden önce iyi bir ideolojik temele oturtmak gerekiyordu.

Yani oportünizmin etkisi yüzünden İGD'nin iyi yönleri hep kof, eksik, yanlış yönlerle birlikte çıkıyordu. Bunları iyi ayıklamak gerekir.

Fatma Yılmaz: İGD'nin yanlışıyla doğrusu ana ağırlığıyla yaşam içinde bizim ayrışmayla ayıklanmaya başlamıştı. İGD-İşçinin Sesi imzası bu açıdan anlamlıydı. Eğer yanlış hatırlamıyorsam, bu imzayı kullanmak bize bir direktif olarak gelmişti. Zaten gazeteden de hatırladığım kadaryla, gençlik örgütlerine sahip çıkma kararı açıkça ifade ediliyordu. İGD'de başlayan ayrışmanın tamamlanmasına zaman kalmadı.

Gülen Erdilek: Fatma yoldaşın dediği gibi İGD-İşçinin Sesi imzası bize direktif olarak gelmişti. Bu imzayla, İGD biziz diyorduk.

Ayrışmadan önceki dönemde, İGD gençlik hareketini çok hızlı bir şekilde arkasında topladı ve bir müddet götürdü. Ben ilk İGD'ye geçtiğim zamanı hatırlıyorum, herkesin dilinde Etlik Lisesi vardı. "Etlik lisesinde İGD direniş yapmış" herkes bunu konuşuyordu, "gördün mü, İGD savaşıyor" deniliyordu. Yani savaşın yerler vardı ki İGD bunca genci arkasına topladı. Ama sonradan gidış durakladı, hatta geriledi.

Cihan Dereli: Gerçekten de İGD giderek gençliği bir çatı altında toplayamaz olmuştur. Değerlendirmemiz gereken bir yön de budur. Yani İGD'nin gençliği bir çatı altında toparlamamış olduğu platformdur. Yığınsal olsun diye bir süre ideolojik ödün verildiği halde, İGD'nin neden çok daha yığınsal bir gençlik örgütü olamadığı sorusunu ele almak gerekir.

Ömer Çakıcı: İGD döneminden önce bir ADYÖD, AYÖD olayı vardı. Bundan bir sene sonra herkes kendi derneğini kurma yoluna gitti. İGD de o süre içerisinde kuruldu. Artık herkesin bir derneği vardı. Buna rağmen İGD tüm gençliği kucaklamaya çalışabiliirdi. Bunun yerine, daha çok ayrılmaya yöneldi. İGD'nin kattı bir tutumu vardı. Amacı kendi çerçevesindeki gençliği örgütlemek olduğuna göre İGD'lilerin gençliğin arasına girmesi gerekirdi.

Deniz Gür: Bir AYÖD olayı vardı. Önceleri bu yapıya ayakları çok havada eleştiriler getirilerek girilmedi. Fakat sonradan AYÖD'den Kurtuluş'un, Halkın Kurtuluşu'nun ayrılmasıyla birlikte İGD "biz bunu önceden gördük, biliyorduk böyle olacağını" dedi ve bu 1976 sonrasında İGD'nin epey genç toparlamasında önemli bir etken oldu.

Murat Yılmaz: İGD'nin çıkış noktasında federasyon hedefi vardı. Yazılı belgelerden bunu izlemek mümkün. Ancak başta da söylediğim gibi, açık değildi, sağ sekteydi. Ancak İGD'yi İGD yapan önemli faktör var: "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi ve gençliği işçi-öğrenci-köylü gençlik olarak bir çatı altında toplamak niyeti. Bu ikisinin dışında sağ anlayış, pasifizm, legalizm vardır.

Hüseyin Demir: Türkiye'de gençlik hareketi, belli bir döneme kadar yığınsal bir niteliğe kavuşamadı. Ama buna rağmen gençlik hareketinin tarihinde bazı önemli çıkışlar vardır. Örneğin 1920'de Türkiye'de bir bildiri dağıtılı-

yor ve bildiride, Nobel Barış Ödülü'nün Lenin'e verilmesi öneriliyor. Bunun dışında 1920'lerde ve sonradan yapılan komünist tevkifatlarında, tutuklanmaların çoğu gençtir.

Gençlik hareketinin ilk yığınlaşmaya başlaması oldukça geri bir temel üzerinde oldu. 1960'da, DP iktidarının yıkılmasında gençliğin, özellikle öğrenci gençliğin etkin olduğunu herkes kabul eder. Bizim buradan çıkaracağımız tek sonuç, yığınsal bir temeli oturduğunda, gençlik hareketinin ne denli etkin olabileceğidir.

Nitekim bunun daha güzel örneğini 1960 sonrasında yaşadık. Özellikle Amerikan emperyalizmine karşı, savaşkan bir öğrenci hareketi yükseldi. Yer yer onbinlerce gencin sokaklara döküldüğünü, şehitler verdiğini biliyoruz. Ancak bu hareket de ulusçu belgileri kullanıyordu, işçi nitelik taşııyordu ve gençlik partisi gibi hayaller barındırıyordu. 1970'e gelirken doğru gençlik hareketi SGÖ ile filizlenmeye başladı. "Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" ve "işçi-öğrenci-köylü gençliğin bir çatı altında toplanması" anlayışları SGÖ ile geldi. İGD gerçekte SGÖ'nün bıraktığı yerden başladı. SGÖ'nün doğrularını daha da yığınlaştırdı. Ama oportünizm yüzünden İGD'nin işlevi yarıda kaldı.

Sağ anlayış, işçi-köylü-öğrenci gençlik hareketini açıkçası CHP'ye TKP konusunda olumlu adımlar atarmak için güçlü bir koz olarak gördü. Menşevik yönetim, İGD'yi CHP ile pazarlıkta bir koz olarak kullanmıştır. Bununla bağlı olarak İGD'de bir dizi olumsuz özellik de ortaya çıkmıştır ki bunların ayıklanması gerekir. Bugün İGD'nin yanlışlarını da geride bırakan bir gençlik hareketi gereklidir.

Muzaffer İstanbullu: Ben önce AYÖD, İYÖD meselesine dönmek istiyorum. Bu örgütler o dönemde Cephecilerin kurmaya çalıştıkları yüksek öğrenim dernekleri olarak ortaya çıktı. Dar bir anlayışla, ilme sadece Cephecileri alacak bir örgütlenme olmaya çalışmıştı. Ankara'dakini ben bilmiyorum ama İstanbul'dakini çok iyi biliyorum. İstanbul Yüksek Öğrenim Derneği, kuruluşunda bu amaçla ortaya çıktı ve ilk çıktığında sağ Cepheciler ve sol Cepheciler olarak ikiye ayrıldı.

Bu örgütler gerçekten üniversite gençliğini temsil etmiyorlardı. Daha ziyade Mahir Çayan ve THKP-C çevresinden kalmış ikinci dereceden kişileri örgütüyorlardı. Dolayısıyla bu örgütlenme içine zaten hareketler giremiyorlardı. Sonra bu örgütlenme Birleşik Dev-Genç oldu, sonra Karadeniz, Akdeniz ayrıldı, Kurtuluş çıktı, vb. Yani İGD'liler olarak böyle bir örgütlenmeye girilmemesi yerindeydi, bu yığın örgütü olup da girilmemiş olunsaydı, gerçekten hatalı olurdu.

Yani yarın, öbür gün yine aynı şekilde olsa, varolan dernekler neyi temsil ediyorlar, ona bakarak değerlendirmek lazım. Yoksa bir fraksiyonun tek başına sahiplendiği bir derneğe girmek, herhalde fazla bir anlam taşımayacaktır. O zamanki İleri Gençler Derneği'nin çıkışına bu açıdan yaklaşmak lazım.

İGD adına sahip çıkacak mıyız? Bilmiyorum kimsenin kafasında böyle bir soru var mı ama, ben yine de yanıtlamak istiyorum. Bu soru, TKP'nin adına sahip çıkacak mıyız sorusu gibidir. Bakarsak Türkiye komünist hareketinin de birtakım zaafı taşıdığı görüyoruz. Oportünistler uzun bir süre likidasyon yapmışlar ama buna rağmen, biz TKP bizimidir diyoruz ve bu anlayışı kuşaktan kuşağa komünizm savaşımı verenerlere geçireceğiz. TKP'nin geçişinde de beğenmediğimiz çok yön var ama beğensek de beğenmesek de bu bizim geçmişimiz. Beğenmediğimiz, doğru olmayan yanları da açıkça söylüyoruz. İGD'nin de böyle bir durumu var. Hem bizim olduğunu, hem de yanlışlarını açıkça söyleyeceğiz. Bence tarihi gözden geçirirken

işçi sınıfının amaçları doğrultusunda kurulan örgütleri en çok dikkate almalıyız. Bunların pratiğini içindeki oportünist yanları ayıklayarak, bunlara geçmişten geleceğe doğru bir köprü vazifesi gördürebilmeliyiz.

Şimdi bugüne ilişkin bazı şeyler eklemek istiyorum.

İşçinin Sesi hareketi olarak, Leninci komünist bir hareket olarak, bizi diğer siyasetlerden ayıran tek şey var: Burjuvaziye karşı olan tavrımız. Bu hem işçi sınıfının diğer örgütleri, hem gençlik hareketi vb. için geçerlidir. Şimdi biz yine işçi sınıfının yolunda bir gençlik, işçi-köylü- öğrenci gençlik örgütlenmesinin bugünden tohumlarını atabilmek için İşçinin Sesi'nin konuyla ilgili görüşlerini açmalıyız. Bugün somut durum nedir? Bu dönemde nelere ağırlık verilmeli, hangi somut sorunlardan hareket etmeliyiz? Hem bunları, hem uluslararası alanda yaşanmış bazı deneyimleri, hem de gerekli ideolojik noktaları iyice açmalıyız.

Gençliğin ne olduğu, nasıl örgütlenmesi gerektiği, işçi sınıfının yolunda yürümenin ne anlama geldiği işlenmelidir. "Gençliğin yolu, işçi sınıfının yoludur" belgisini iyice açmalıyız, politikada bağımlı, örgütsel olarak bağımsız bir örgütlenmeden söz etmeliyiz. O zaman benim İGD'de gördüğüm birşey de bu konuda yapılan tam tersi uygulamadır. Ama buna girmeyeceğim.

R.Yürükoğlu: Bütün yoldaşlar genel olarak güzel şeyler söylediler. Benim vurgulamak ve eklemek istediğim bazı yönler var.

Birincisi, İGD'yi değerlendirip, doğrusunu yanlıştan ayıklamaya çalışırken, "her örgütün iyi yanlarını savunuruz" gibi genel bir yaklaşım doğru olmaz. Yani İGD'yi her örgütle yan yana koyamayız. İGD, Komünist Partisi'nin gençlik örgütü, yani bizim örgütümüzdür. Burada bu farkı koyarsak, ikinci değineceğim nokta daha fazla anlam kazanır.

İkinci nokta, İGD-İşçinin Sesi imzasına ilişkindir. Bugün İGD-İşçinin Sesi yazalım diye bir durum yok. Bu, tarihte kaldı. Ama o zamanlar bu imza merkezi direktifle atılmıştı. Örgütlerimizi bırakmayacağız derken, bekçi derneğine git, Bekçi-Der-İşçinin Sesi ya da

Tüs-Der'e git, Tüs-Der-İşçinin Sesi de demedik. Örgütlerimizden kasıt, Komünist Partisi ve onun doğrudan yan örgütleriydi. Bunlar bizim örgütlerimizdi, içinde çalışma yaptığımız örgütler değildi. İGD-İşçinin Sesi bir direktif sonucuydu ve bu direktif de son derece anlamlıydı.

Üçüncü noktaya gelince, bence İGD'yi şu üç yönüyle savunmamız gerekir:

1. İGD, Komünist Partisi'ni izleyen bir gençlik örgütüydü. Başına gelen tüm belalar da maalesef bu yüzden geldi ama bu, partiyi değil yanlış bir hatı izlemekten kaynaklandı. Yapılan şey doğrudur. Gençlik örgütü komünist partisini izlemelidir.

2. İGD işçi sınıfının grev vb. sendikal hareketleriyle, öğrenci gençliğin bağımlı kurmay çalışan bir gençlik örgütüdür.

3. İGD, enternasyonalizm konusunda, öbür tüm hareketlerden farklı tutum almış, Sovyet dostluğunu gocunmadan savunmuş olan bir örgüttür.

Bu yanlarıyla İGD önemli bir örgüttür.

Bunlarla bağlı olarak dördüncü nokta, İGD'yi değerlendirirken, oportünizme şiddetle vermamız ama İGD örgütüne vermamamız gerek. Yoksa çok fazla şey beklemiş oluruz. Şemayı kendi ellerimizle parçalamış oluruz. O gençlik örgütü, hem bu unsurlara, bu özelliklere sahip olacak, hem de partinin oportünistliğini görüp ona karşı mücadele edecek, partiyi dinlemeyecek. Böyle birşey çok zayıf bir olasılıktı.

Yani İGD'nin şanssızlığı, baştan mağlubiyeti partinin oportünizminden geliyordu. Bütün zaafı, partinin oportünist bir çizgi izlemesinden, gençlik örgütünün şu ya da bu yöneticisinden kaynaklanmıyordu.

İlk kuruluşunda İGD 1,5 yıl gerçekten çok fedakarca savaştı. Tüm köşelerin kapıldığı bir alanda, öğrenci hareketi içine girebilmek yiğitlik istiyordu. Bunu da gösterdi. Ama ondan sonra, partinin denetimi altına daha fazla girince yapılacak birşey kalmadı.

İGD konusunda partinin oportünizmine, oportünizme vurmak gerek. Nasıl biz komünist partiyle değil, oportünizmle mücadele ettiyssek, İGD konusunda da benzeri bir durum var. Biz komünist partisi diye birşeyle mücadele

ettik mi? Etmedik. Oportünizmle mücadele ettik, ediyoruz. İGD'ye de benzer bir tavırla yanaşmak gerek.

Beşincisi, bazı yoldaşların söylediği birşey vardı, onu da açıkça belirtmek gocunmamak gerek. İGD, ne yazık ki Türkiye çapında yürütülen anti-faşist mücadelede anlamlı bir yer almadı. Bunu görelim.

Evet, çatışmalar, mücadeleler oldu, ölümler verdik, ama bunlar yereldir ve geneli belirlemeyen özel olaylardır. Ankara'da hergün şehir kalkıp otururken örnek diye ikide bir yalnızca Etlik olayının çıkması bile anlamlıdır. İGD Türkiye çapında yürütülen anti-faşist mücadelede anlamlı bir yer almamıştır. Ama bu, içine korkakları doldurduğu için değildi. Bu tam anlamıyla partinin verdiği direktifti. Onun için burada da oportünizme kızmak gerek.

Sözlerimi şöyle bağlayayım. Öteki gençlik hareketlerinin de olumlu yanlarına tabii sahip çıkacağız. Özellikle bazı devrimci hareketlerin gösterdiği militan anti-faşist ve militan anti-emperyalizm gibi yönleri tabii sahip çıkacağız. Ancak İGD'nin bizim için başka bir anlamı var. Her hareketin iyi taraflarını alacağız, bu çok doğal birşey ama İGD'nin özel bir anlamı var. İGD bizim gençlik örgütümüz olarak bizden değerlendirme bekler. Dev-Yol'un, Kurtuluş'un ya da başka bazı örgütlerin mücadeleciliğini almak tamam, ama bu başka birşey, bu dışımızdaki birşeyin iyi taraflarını almak anlamını taşıyor. Oysa İGD bizim gençlik örgütümüzdür. Onun iyisiyle, kötüsüyle, yine bizler tarafından değerlendirilmesi gerekir. İGD'nin 10. kuruluş yıldönümü buna olanak sağladı.

Hüseyin Demir: Yoldaşın, İGD'nin sahip çıkılması gereken üç yanı diye sıraladığı ve değindiği diğer noktalar toplantıdaki tartışmaları çok güzel toparladı. İGD'nin 10. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yaptığımız bu açığırturumdan gençlik hareketinin bugününe ve geleceğine ilişkin çok yararlı sonuçlar çıktı. Bu sonuçların pratiğe yansımaları için var güçle mücadele etmek gereklidir. Bu amaca yönelik ve Merkez Komitemizin açtığı son kampanyayla bağlı olarak 1979-1980'de olduğu gibi, gençlik muhabir guruplarını da göreve çağırıyoruz.

Gençlik Üzerine

“Genç güçlere gereksinmemiz var. Adam bulunamayacağını söylemeye kalkışan olursa, oracıkta kurşunlanmasından yanayım. Rusya’da adam tonla. Yapmamız gereken bütün iş, gençleri daha geniş ölçüde ve cesurca, onlardan korkmadan saflarımıza çekmektir.” (Lenin)

Yürükoğlu yoldaşımızın 9 Şubat 1970 tarihli Emek dergisinde yayınlanan yazısı, bugün de güncelliğini korumaktadır. Yoldaşımızın o yazısı ile gençlik kavramına açılım gelmiştir. Türkiye’de ilk kez soruna sınıfsal bakış açısı getirilmiştir:

“Gençlik ayrı sosyal sınıf ya da tabaka değildir. Her genç içinde bulunduğu sınıfın özelliklerini yansıtır. Sosyalistler, gençlikten, işçi sınıfı ve öteki emekçi sınıf ve tabakaların gençliğini anlar. Yalnızca üniversitelere gençlik demek doğru değildir. Çünkü üniversite küçük burjuva ortamıdır. ... Bu nedenle gençliği üniversitelilerle sınırlamak, yalnızca küçük burjuvazinin gençliği gençlik sayılır demektir. Oysa her sınıf ya da tabakanın gençliği vardır.” (İşçinin Sesi, sayı:198)

Gençliği böyle değerlendirmek en başta ona gereksiz misyonlar yüklemek hatasına düşmekten alıkoyar. Türkiye’de gençliğe öyle bir misyon verilmiştir ki, anlayış olarak sınıf mücadelesinde işçi sınıfının tuttuğu yeri gençlik almıştır.

Bizim açımızdan gençlik emekçi sınıfların gençliğidir ve ancak biraraya toparlanmış emekçi gençlik başarı sağlayabilir.

Türkiye gençlik hareketi daha çok öğrenci gençlik hareketi üzerinden gitmektedir. Bunun nesnel nedenleri olmakla beraber, komünistler bunun değişmesi, emekçi halkın gençliğinin kaynaşması için uğraşmalıdırlar. Bugün tüm gençliğin görevi, işçi sınıfının yolundan yürüyerek mücadelesini bir üst noktaya çıkarmak, devrimin gerçekleşmesi için mücadele etmektir.

Lenin öğrencilere ilişkin olarak şöyle söylüyor:

“Öğrenciler, aydın topluluğunun en duyarlı kesimidir. Aydın topluluğuna aydın denmesinin nedeni de tüm toplumdaki siyasal guruplaşmaları ve sınıf çıkarılmaları en kesin, en kararlı, en bilinçli bir şekilde yansıtmaları, ifade etmesidir. Öğrencilerin siyasal guruplaşması tüm toplumun siyasal guruplaşmasına tekabül etmeseydi, öğrenciler öğrenci olmazdı. ‘Tekabül etmek’ öğrenci guruplarıyla toplumsal gurupların sayı ve güç açısından mutlak olarak orantılı olması anlamında ele alınmalıdır. Toplumda varolan gurupların, öğrencilerin de arasında varolmasının gerekli ve kaçınılmaz olması anlamında ele alınma-

lıdır.”(Lenin, *Gençlik Üzerine*, İngilizce basım, s.89)

Aydınlar toplumdaki siyasal guruplaşmaları ve sınıf çıkarılmaları en iyi yansıtan bir topluluktur. Burjuva aydın burjuvazinin, küçük burjuva aydın küçük burjuvazinin ve işçi aydın da işçinin çıkar ve konumunu en iyi yansıtır. Öğrenciler de, aydınların en duyarlı kesimidir. Dolayısıyla bu söylenenler onlar için daha da geçerlidir.

Toplumda varolan guruplaşmaların öğrenciler arasında da yansıma bulması kaçınılmazdır. Ancak kuşkusuz bu yansıma, öğrenci topluluğunun kendi yapısının prizmasından geçerek olur. Şöyle ki:

Eğitim olanakları toplumdaki tüm sınıflara eşit dağılmamıştır. Kapitalist toplumda bu olanakların işçiye uzanması sınırlıdır. Bu nedenle öğrencilerin sınıfsal köken açısından yapısı toplumdaki sınıfsal denge ile aynı değildir. Öğrenciler daha çok küçük burjuva kökenlidirler.

Toplumdaki ana siyasal guruplaşmalar öğrenciler arasında mutlaka yansır ama toplumdaki güç dengesiyle aynı orantıda yansımaz çünkü öğrencilerin yapısı toplumla aynı değildir. Öğrencilerin yapısı ağırlığıyla küçük burjuva olduğuna göre, siyasal guruplaşmaların yansımasında bu küçük burjuva ağırlık önemli bir etken olacaktır. Hem küçük burjuva çıkarlar daha geniş yansıma bulacaktır, hem de güce tapma vb. küçük burjuva özellikler nedeniyle öğrenci arasında rüzgarın toplumda güç kazandıktan yana esmesi gibi olgular yaşanacaktır.

Ancak başka birçok etken de işlemektedir. Örneğin, küçük burjuvazinin yığınsal proleterleşme sürecinde olduğu koşullarda ezenlere karşı mücadele ruhunun öne çıkması söz konusudur. Sonra, aydın oldukları için Marksizm biliminin ideolojik etkisiyle öğrenciler arasından işçi aydınlarının çıkma olasılığı vardır.

Lenin, özellikle devrimci dönemlerde parti kadrolarının gençlerle genişletme gereksinimi üzerinde tekrar tekrar duruyor, gençlere güven gösterilmesinde ısrar ediyor.

Lenin, gençlerin deneyimsizliklerinden ötürü endişelenmeye gerek olmadığını defalarca vurguluyor. O, devrimci savaflara katılmanın genç devrimciler için en iyi okul olduğunu ve sınıf savaşı süresince gençlerin, Bolşevik partisinin

teori ve programının doğru olduğunu kendi kendilerine göreceklərini söylüyor.

“Genç güçlere gereksinmemiz var. Adam bulunamayacağını söylemeye kalkışan olursa, oracıkta kurşunlanmasından yanayım. Rusya’da adam tonla, yapmamız gereken bütün iş, gençleri daha geniş ölçüde ve cesurca, onlardan korkmadan saflarımıza çekmektir. Savaş zamanındayız. Gençlik - öğrenciler, daha da çok genç işçiler - tüm savaşımın sonucunu belirleyecektir. Şu eski hareketsizlik, rütbeye saygısı, vb. gibi bütün eski alışkanlıklardan kurtarın kendinizi. Gençlik içerisinden yüzlerce Vperiyod’cu çevre kurun ve onları tam istitle çalışmaya teşvik edin. Gençleri alarak komiteyi üç misli büyütün, yarım ya da bir düzine kadar alt-komite kurun, namuslu ve gayretli ne kadar adam varsa üyeliğe alın. Her alt komite bırakın kırtasiyeciliğe kaçmadan bildiriler yazıp yayınlansın (bir hata yaparlarsa da, zararı yok, biz Vperiyod’dakiler ‘nazıkçe’ düzeltiriz bunları).

“Vperiyod’un Rusya’ya sokulması işini devrimciyleştirmeyi amaç edinmelisiniz. St. Petersburg’dan abone bulmak için yaygın propaganda yürütün. Öğrenciler, özellikle de işçiler kendi adreslerine yığınlarca yüzlerce nüsha gönderilmesi için abone yazılınsınlar. Bu gibi dönemde bu sayıdan korkmak saçma olur. Polis bütün nüshaları hiçbir zaman ele geçiremez. Bu sayının yarısı, bilemedin üçte biri yerine ulaşır, bu da hayli büyük bir rakam. Bu düşünceyi herhangi bir gençlik çevresine önerin, o hemen yurtdışıyla kendi bağlarını kurmak için yüzlerce yol bulacaktır.” (Lenin, *Gençlik Üzerine*, s.122-123)

“Bir profesyonel devrimci her yerde düzinelerle yeni bağ kurmalı, onların yanındayken bütün işi onların eline bırakmalı, onları gevezelik ederek değil, işle eğitmeli, gerekli düzeye yükseltmelidir. Ondan sonra başka bir yere gitmeli, bir-iki ay sonra da dönüp kendi yerini almış bulunan gençleri denetlemelidir. Seni temin ederim ki, aramızda gençlikten bir tür aptalca, hödükçe, Oblomovca korku var. Sana rica ediyorum: Bu korkuyla olanca gücünle savaş.” (Lenin, *agy*, s.124-125)

Seçim sonuçları devrimci durumun gelişini hızlandırır

Türkiye burjuvazisi son birkaç yıldır içine düştüğü devleti yönetememe krizinden sıyrılmıyor. Kriz derinleşiyor. Uluslararası finans kapitalin bir parçası olan Türkiye tekelci burjuvazisi, emperyalistlerin kendisinden istediği yeni ekonomik kararları alsın da, bunlar ya kağıt üzerinde kalıyor ya da kısmen uygulanabiliyor.

Kapitalist sistemin bunalım yaşadığı anlarda, emperyalist ülkelerin kendi bunalımlarını az ve orta derecede gelişmiş ülkelere ihraç etmesi, bu ülkelerde zaten varolan çelişkileri iyice su üstüne çıkarır. Sınıfsal kamplaşmaları beraberinde getirerek, sınıf savaşımını yükseltir.

Emperyalistler kendi ülkelerindeki bunalımı ihraç ederken, beraberinde Dünya Bankası, IMF vb. aracılığıyla da "çözüm reçeteleri" sunarlar. Emperyalizmin zayıf halkası Türkiye gibi ülkeler de krizden kurtulabilmek için finans kapitalin kendilerine sunduğu reçeteleri hayata geçirmeye çalışırlar. Tabii reçete doğru olmasınca sorunlar büyür ve toplumsal muhalefet yükselir. İşçi ücretlerinde büyük oranda geriye kayış, sosyal haklarda düşüş, çiftçinin ürününe ucuz değer biçme ve küçük esnafa rekor düzeyde kapanma yaşanır. Bunlarla birlikte alım gücü düşer, enflasyon tırmanır. Bunlar gibi daha başka faktörler de kendini gösterdikçe, toplumda huzursuzluk artacaktır.

Bunlara paralel olarak toplumda hak arama mücadelesi yükseldiğinden, burjuvazi elinden geldiğince demokratik haklardan da kısıtlamalara gidecektir. Toplumdaki örgütlenmeyi engellemek için, en başta işçinin geniş örgütlülüğünün sağlandığı sendikalara saldıracaktır. Ayrıca düzen karşıtı partilerin sesini kısım için önlemler olacaktır. Bu önlemler kapatma olur, örgütlenme zorluğu çıkarma olur, seçimlere sokmama olur, barajlar olur!

Bir zayıf halka olan Türkiye'nin son birkaç yılında, yukarıda saydıklarımızın kademe kademe hayata geçtiğini ve bundan sonra da geçmeye devam ettiğini göreceksiniz. İşçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza, Kürt halkına ve Alevilere bunca saldırılar olmasına karşın, burjuvazinin devleti yönetememe krizine karşın, beklenir düzeyde bir yığın kalkınışı gözlenmiyor. Bunun nedeni alternatifsizliktir. Halkın, bu düzene karşı koyarak neyi getireceğini bilmemesidir. Sosyalist sistemin çöküşü bunda önemli bir rol oynamıştır. Yığınlar bugün henüz sosyalizmi umut olarak görmemektedirler. RP'nin yükselişinin altındaki nedenlerden biri de budur. RP, düzen karşıtıyım, "ne kapitalizm ne sosyalizm; adil düzen" diyor.

Bu kısa değerlendirmeden sonra 24 Aralık seçimlerine bakarsak, seçim sonuçlarından şu üç nokta açığa çıkmıştır:

- 1) PKK Kürt halkının temsilcisidir. HADEP Kürt halkının yasal arenadaki temsilcisidir.
- 2) Siyasal İslamcı Hareketin güçlenmesi duraklamaya girmiştir.
- 3) Burjuva sol oylarda bütün olarak düşüş gözleniyor.

Sosyal demokratlara ve legal sosyalistlere giden oylar önemli ölçüde azalmıştır. Bu da sosyal demokrasinin ve reformist sosyalistlerin çöküşüdür.

Burjuvazi, Gümrük Birliği adından sonra özelleştirme programının çok acil hayata geçirilmesini istiyor. Bu programı uygulayacak en iyi kadro ANAP ve DYP'de var. Tekelci burjuvazinin temsilcisi olan bu partiler görevlerini yapmaya taliptirler.

Hükümet nasıl kurulursa kurulsun, burjuvazinin işçi sınıfına saldırısı yoğunlaşacaktır. İşten atmalar, sendikasıztlaştırma, sigortasız ve kaçak işçi çalıştırma ve taşeronlaştırma artacaktır. Kıdem tazminatı, iş güvencesi, SSK gibi sosyal haklarda büyük gerilemeler olacaktır.

HADEP'in barajı aşamaması, Kürt halkının temsilcisinin mecliste olmaması demektir.

Burjuvazi MHP'ye meclis içinde değil ama dışında yine görev verecektir. MHP, sivil faşistler eliyle, 12 Eylül öncesi görevi olan, düzeni korumayı üstlenecektir. Ülkü Ocakları buna hazırlanmıştır, saldırıya geçeceklerdir. Yine Siyasal İslamcı Hareketler, RP'nin içinde bulunan ya da bulunmayan örgütler de pervasızlaşıp, laik-demokrat kesime yönelik saldırılarını arttıracaklardır.

Seçimlerden üç gün sonra, İzmit'in göbeğinde, yarım saati aşan bir süre devrimcilerle ülkücülerin kavgası yaşandı. Son 15-20 gün içinde Burdur, Mersin, İstanbul ve Gebze'de çatışmalar oldu.

Genel Sekreter yoldaşımızın 10 Eylül konuşmasında söylediği çok önemli bir şey var: Önümüzdeki dönemde birkaç siyasal örgüt, siyasal boşluğu doğru veya yanlış doldurup, öne çıkacaktır.

Yoldaşlar! İzmit'teki çatışmada yaptığımızı her yerde yapmazsak, bu kavgalara girmez, çatışmaların göbeğinde olmazsak döneme cevap veremeyiz. MHP'ye ve Siyasal İslamcılara karşı, yığınların içine girerek onlarla birlikte, gerektiğinde yalnız TKP'liler olarak çatışmalar yaşayamaz ve oralarda başarı gösteremezsek, yığınların güvenini kazanamayız.

Önümüzdeki dönem parti olarak öne çıkabil-

menin birinci yolu dövüşmekten, yığınları haklı temelde ayaklandırmaktan geçiyor. Siyasal İslamın önünü almak da, Kürt halkına yapılan zulmü engellemek de, işçi sınıfına yönelik saldırıları geri çevirmek de kavgaların içinde olmaktan geçer.

Burjuvazi, halk tabanı içinde arı kovanında olacaktır. Parlamentodan kararlar geçebilir ancak tabanda uygulanması kolay olmayacaktır. İşte bu noktalarda, özellikle MHP'yi işçi sınıfına saldırtabilirler. Özellikle bu gibi durumlarda bütün TKP'liler, her işlerini, görevlerini bırakıp kavganın, direnişin, barikatın önünde yer alacaklardır. Bir adım daha atıp, bu saldırganların üzerlerine ekipler kurarak gideceklerdir. Unutmayalım, bugün dövüşmek güçlü olmaktır.

Bugün görünen o ki, hiçbir örgüt sınıfa öncülük yapamıyor. Reformistler sınıfı reddediyor, bir kesim radikal sollar da sınıfı küçümsüyorlar. TKP ise pırl pırl doğru siyasetini, kararlılığını ve özverisini her geçen gün daha iyi gösteriyor. Yetmez, daha da iyi göstermeli, daha çok yere ulaşmalıyız. Tüm yığınların güvenini kazanmalıyız. Bunun için kadrolara büyük görevler düşmektedir. Gün bugündür; kavgaya dört elle sarılmanın, kelleyi koltuğa almanın zamanıdır.

Türkiye bu doğrultuda ilerlerse devrimci durum gelecektir. Tüm zayıf halkalarda olduğu gibi, ya devrim ya karşı-devrim ikilemi Türkiye'nin karşısına bir kez daha çıkacaktır. O zaman, ya Türkiye devrimci hareketi geçmişteki yanlışları yinelemeyecek ve devrimi yapacak, ya da faşizm ülkeye çöreklenecektir. Bu faşizm, geçmiş dönemlerdeki gibi askeri darbeye olmayabilir ve büyük ihtimalle de olmayacaktır.

Açıkça belli ki halkların da, Alevilerin de, Türkiye işçi sınıfının da TKP'ye ihtiyacı var. Ülkenin güçlü bir komünist partisine, TKP'ye ihtiyacı var.

Türkiye Komünist Partisi
Marmara Yöre Komitesi

Kes nek, komünist partisine bağlayan göbük bağıdır

Böyle bir başlığı attıktan sonra insan yazıya nasıl başlayayım diye düşünüyör.

Bizler niyetli komünistleriz. Devrimci bir komünist partisinin, devrimi yapmaya, sosyalizmi kurmaya niyetli bir partinin üyeleriiz. O halde, komünist partisine layık bir üye olarak çalışmak zorundayız.

Bildiğimiz gibi komünist partisi üyeliğinin önemli ilkelerinden birisi de partiye, tüzükte belirtildiği miktarda, düzenli olarak kesenek vermektir. Komünist partisi üyeliğinin diğer ilkeleri ise program ve tüzüğü kabul etmek, parti organında çalışmaktır. Kesenek sorunu, "Bir Adım İleri İki Adım Geri" kitabında, parti ve parti üyeliği tartışmasında Bolşeviklerle Menşevikler arasında ayırım konusu olmuştur. Bolşevikler, Rusya'daki devrimci mücadelede, tüm ilkesel konularda olduğu gibi, kesenek konusunda da devrimci tutum almışlardır.

Parti üyeliği, yalnızca program ve tüzüğü kabul etmekle olmaz. "Program ve tüzüğü tam kabul etmiyorum ama, organlarda çalışayım" da olmaz. "İkisini kabul edeyim keseneği vermeyeyim. Benim param çok kıymetli, canımı alın paramı almayın" da olmaz.

O zaman ne yapacağız? Yapılacak bir şey yok! Komünistsek, devrimci bir komünist partisinin üyesiyssek, Türkiye'de sosyalizmi kurmaya niyetliyssek Bolşeviklerin yaptığını yapacağız.

İlk başta hücrelerin, partimizin iyi çalışması için, kesenekleri düzenli toplaması ve bu konuda titiz davranması gereklidir. Kesenek konusu da eğitim olarak verilmeli, partiye alınan komüniste önemi anlatılmalıdır. Kesenek konusu, önemli bir parti üyeliği ilkesi olarak, emek verilerek, yorulmadan, geçiştiril-

meden anlatılmalıdır.

Keseneğin ilk başta, komünist partisine karşı disipline eden bir işlevi vardır. Parti üyesi bir öğrenciyi düşünün. Evinden aldığı harçlığın, yüzde onunu parti keseneği diyerek kenara ayırıyor. Daha genç yaşta kesenek, parti üyesini disipline ediyor. Aksattıysa uyarı ve denetleme noktası oluyor.

Hatırlıyorum. Faşizm döneminde, kesenek konusunda oportünist davranan üyeler hızla uzaklaştılar.

Ayrıca kesenek partiyi arındıran, küçük burjuva eğilimleri düzelten bir işlev görüyor. Örneğin, parti üyelerinde olanaklarını partiden saklama davranışları görülmektedir. Kazancını parayı az gösteren eğilimler görülmektedir. Partisine karşı yalan söyleyenler -ne yazık ki- var. İşte böyle birini eleveren şey kesenektir. Çünkü, almış olduğu parayı söylemeyen ve almış olduğu parayı eksik göstererek kesenek veren komünist, kısaca yalan söyleyen komünist, partisinin diğer çalışmalarında da dürüst olmayan bir tutum alacaktır. Görüldüğü gibi, keseneğin disiplin işlevinden sonra, en önemli işlevlerinden biri de partisine karşı dürüst davranmayan üyelerden arınmadır. Bugün, partimizde dikkatli bir kesenek denetlemesi yapılsa, çok rahat bir şekilde, kesenek veremeyen veya gelirini düşük gösterenlerin partiyeye vermiş oldukları katkının da düşük olduğunu görebiliriz

Sonuç olarak, devrimci komünist partisi üyeliğinden kesenek, ilkesel bir sorundur. Kesenek, devrimci bir partinin üyesine disiplin, arınma, fedakarlık katan, küçük burjuva eğilimlerden koruyan bir araçtır.

Mustafa Yaman

TKP'li olmak ve TKP'li gibi davranmak

Merhaba yoldaşlar,

Ben son dönemde, değişen ülke ortamıyla birlikte, partimizin 9.Kongre'sinin sonrasında gelişmeler hakkındaki görüşlerimi aktarmak istiyorum.

9.Kongre kararları ışığında hareket etmemiz gerektiğinin hepimiz bilinceindeyiz. Bu doğrultuda, son dönemde, yoldaşlarımızda (hepimizde) bazı değişiklikler ortaya çıkmaya başladı. 9.Kongre kararları sanki kurtulmuştu. Kongre kararları çok yerinde ve isabetli olmasına rağmen, bu kararları yeterince uygulayamadığımız kanısındayım. Yapılması gereken, kafa yapılarımızı değiştirmek olmalıydı. Çünkü, birçoğumuzun düşünceleri kaymıştı.

Fakat, biz ne yaptık? 9.Kongre kararları ilaçmış gibi, beklemeye başladık. Ortada bir hasta vardı. Teşhisi konulmuştu. Ama, tedavisine bir türlü başlanılmıyordu ya da başlanılmıyordu. Oysa bizim yapmamız gereken bu kararları hayata geçirmekti. Tembellikten, hastalıktan bir an önce kurtulmaktı. Bugün geldiğimiz noktada, ne kadar başarılı olduğumuz ortada.

9.Kongre sonrası partimizde yoldaşlar, büyük

bir hızla illegaliteyi yaşama geçirmek için çaba sarfettiler. Fakat bazı yoldaşlar illegaliteyi, illegalitenin yoğun olması gerektiği düşünme girmemizle birlikte, kimsenin kimseyi denetlemesine gerek yokmuş şeklinde algıladılar. Daha önceki dönemde birçok yoldaş birbirlerine şunu sorabiliyorlardı: Bugün ne yaptın? Yeni döneme girmemizle birlikte, kimse benzeri şeyleri sormaz olunca, sanırım bazı yoldaşlar bunu biraz yanlış anladılar. Kimse kimseden birşey sormayınca bir miskinlikler aldı başını gitti.

Oysa karşımızdaki düşman hiçte miskin bir şekilde durmuyor. Gün be gün daha güçlü bir şekilde üzerimize saldırmakta, daha çok örgütlenmekte ve daha canlı çalışmaktadır. Şimdi kendimize soralım: O beğenmediğimiz, gerici dediğimiz burjuvaziyi tembelle bir çalışmayla nasıl devireceğiz? Bu tembelliği nasıl bir mantıkla açıklayabiliriz? "Günümüz"ün getirdiği ağır şartlarla mı, yoksa kendi miskilimizle mi. Ben bu sorunun içinden çıkamadım.

Sanırım dönüp kendimize bakmanın zamanı geldi.

İdris Kara

Eylemlerdeki biz

Cezaevlerindeki olaylar nedeniyle birçok eylem yapıldı. Bunların çoğuna katılmak için elimizden geleni yaptık. İlk önce Sultanahmet'te bildiri dağıtım görevini aldık. Burada gözaltına alınan yoldaşlarımız oldu. Sultanahmet eyleminde halkın örgütsüzlüğü ve birileri karşı koyarken diğerlerinin kaçışması bende korkunç bir üzüntü ve tedirginlik yarattı. Bu moralsizliği yeni eylemlerde daha iyi başarılar elde ederek yenebiliriz diye düşündüm. Tüm inancımızla, eylemlerde bulunmak için koşturup durduk. Bu süreçte maddi imkanlarımızı sıfırladık.

Yoldaşlarımızın ciddi bir çalışma temposu yürütmesini takdir ediyorum. Yoldaşlarımız partiyeye yakışır bir tutum aldılar. Hele ...li yoldaşların gelmeleri çok iyi bir destek oldu.

Bu eylemlerde bize engel teşkil eden sorunların başını maddiyat çekiyordu.

Diğer bir sorunumuz ise halka yeterince yaklaşamamaktı. Bu eksikimizi bir an önce gidermeliyiz. Yığınlarla ilişkimizi güçlendirmeliyiz. Bu çok ciddi bir sorundur. Gerekeni en kısa sürede yapmalıyız.

14 Ocak'ta Gazi'de yapılan eylemde yoldaşlarımız, eylem öncesi bir çalışma yapmışlardır. Fakat, eylem komitesi oluşturulmadığından, yoldaşlar kendi kendilerine görev almışlardır, birbirlerinden habersizce hareket etmişlerdir. Partinin merkezizyetçiliği bu eylemde kullanılmamıştır. Bu bizim eksikliğimizdir.

Eylemde bulunan diğer sol örgütlerin yaptığı slogan, pankart yarış ve kendilerini önplana çıkarmaya çalışmaları beni çok dercesinde etkilemiştir. En çok atılan sloganlardan birisinin "yaşasın devrimci dayanışma" olmasına rağmen, pratikte hiç olmayandı bu.

Bizim bu hareketler karşısında pankart açmaktan vazgeçmemiz ve kortejin en arkasında yürümemiz, tüm olumsuz davranışlar karşısında yine de eylemde yer almamız, bana göre, yapılması gereken en uygun davranışlardı. Bu davranış en azından kendimize olan saygımızı artırdı. Bu eylemler sürecinde öğrendiğimiz çok şey olmuştur. Gözaltına alınan yoldaşlarımız iyi bir deneyim sahibi olmuştu.

Son olarak şunu yazmaya ihtiyac duyuyorum: Tüm yoldaşlar, bu yaşananlar hakkında eleştiri ve özelleştirilerini yapmalıydılar. Bu, hem bize yanlışlarımızı-doğrularımızı gösterecek, hem de bir sonraki eylemde aynı hataları yapmaktan kaçınmamızı kolaylaştıracaktır.

G.Y.

19. Özveri Taarruzu'muz

Taarruza başlarken kafamızda hep şu soru vardı: Nasıl yapılmalı da hem mali olarak, hem de örgütsel olarak atılımda bulunmuş olalım. Bunun için güzel önerilerin olduğu toplantılar yaptık.

Herkesin canı gönülden karar verdiği ilk iş dergi satışlarını artırarak oldu. Satışlarımız, Özveri Taarruzu'nda bu hedefi koymamızdan sonra, değişti. Bir de terlik satıyoruz. Kendi aramızda topladığımız parayla terlikleri aldık. Ve çevremizde satmaya başladık.

Ama şunu özümsemek lazım: Bir komünistin görevi 1 ya da 2 aylık bir zaman diliminde özveri göstermek değildir. Özveriyi her zaman yapması gerek. Gerçekten bu kavga da varız diyorsak, sonbahar yaprağı gibi dökmek değil, Türkiye'de 75 yıldır duran o büyük gövdeye bilinçli, azimli ve inanca bir şekilde sarılmak gerektiğini bilip TKP saflarında olmanın gurunun taşımalıyız.

Ş.M.

Mustafa Suphi gelenegimizdir

28 Ocak 1996 Mustafa Suphi ve yoldaşlarının hunharca katledilişlerinin 75.yılıdır

Mustafa Suphi'lerin katledilişi burjuvazinin hainliğidir. Burjuvazi her zaman dönektir, her zaman haindir. O, en ulusal kurtuluşçu kesildiği anlarda bile, komünistlere karşı haindir. Türkiye burjuvazisinin bu hain karakteri Onbeşler'in kaderi olmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşundan dokuz ay sonra, hakimiyetin tam anlamıyla burjuvazinin eline geçtiği, yerel isyanların bastırıldığı, muhalif unsurların tamamen susturulduğu, düzenli ordunun teşkil edildiği bir anda oynandı bu kahpece oyun.

Komüntern, tüm ulusal kurtuluş savaşlarına olduğu gibi, Türkiye'deki mücadeleye de destek ve yardım sağlamayı kararlaştırmıştı. Ancak, yardımın tek bir koşulu vardı. Bu da, III.Enternasyonal'in 2.Kongresinin bir kararından kaynaklanıyordu: *İşçi sınıfı partisine konan yasağın ve bu siyasi hareket üzerindeki baskının kaldırılması.*

Kemalist burjuvazi, Sovyet desteğinden yararlanmayı istemektedir ama yardımın ön koşulu olan Komüntern'in Türkiye Seksiyonu'nu yani Türkiye Komünist Partisi'ni tanımaktan korkmaktadır. Bu nedenle kendisi sahte bir komünist partisi kurmayı dener ve bununla Komüntern'i kandıracağını umar. Ancak Komüntern böyle bir partiyi kabul etmez. Kemalist burjuvazi, bir yandan hain tuzağını hazırlarken öte yandan Mustafa Suphi ve yoldaşlarını görüşmek, birlikte mücadelenin şartlarını tespit etmek üzere Anadolu'ya çağırır.

Mustafa Kemal aynı günlerde Sovyet hükümetine, gelen heyet için, şöyle yazmaktadır:

"...gelenleri yoldaşlarımız sayıyoruz. Gelenler bizim dostlarımız ve yoldaşlarımızdır. Aynı yolun yolcularıyız ve aynı amacı taşıyoruz."

Aynı adam şunları da yazıyordu bir Amerikalı generale:

"Bolşeviklere gelince, bizim memleketimizde hiç bir şekilde yeri olamaz."

Türkiye burjuvazisi Avrupadaki efendilerinin hoşnutluğunu kazanmak için, komünistlere karşı, saldırıya geçti.

Ankara'da, Türkiye Komünist Partisi'nin üyeleri 11, 27 ve 28 Ocak 1921 tarihlerinde gurup gurup tutuklanıp hapisanelere atılırken diğer taraftan doğu cephesinde Suphi'lere karşı canıyane bir oyuna başlandı.

Ankara hükümetinin davetlisi olarak Türkiye'ye çağırılan Mustafa Suphi ve yoldaşları, Kazım Karabekir tarafından, sınırda birer kahraman gibi karşılandılar.

Kalabalık kafile Erzurum'a ve oradan da Trabzon'a uzanan burjuvazinin çizdiği -ve yoldaşlarımızın zorunlu olarak izlediği- yolu dökülerek izlediler. Kimi yorgunluktan, kimi hastalıktan ve kimi de yüce görevleri (!) bittiği için dökülenlerden kalan 15 yiğit Trabzon'a vardılar.

Burjuvazi bu yolculuğun üzerine karanlık bir perde çekmeye çalışmıştır. Yolda örgütlenmiş

gerici kışkırtmaların yoldaşlara saldırdığı söylenir ve adına "halkın tepkisi" denir. Ama bilenler bilir, bu saldırıların nereden kaynaklandığını.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarını imha etmek amacıyla Erzurum'dan Trabzon'a yollanmışlar ve Trabzon'da da yanındaki 14 yoldaşıyla beraber, Ankara'da son komünist gurubunun tutuklandığı 28 Ocak 1921 günü, vahşi bir biçimde parçalayıp denize atmışlardır.

Türkiye işçi sınıfının kurtuluşu uğrunda ilk şehit olmak Mustafa Suphi ve 14 yoldaşına nasip olmuştur. Onlar devrim şehitleri sırasına geçmişlerdir.

Mustafa Suphi'yi anmak demek proletaryanın öfkesini bir kez daha bilemek anlamına gelir.

1.Kongre'yi Açış Konuşması'nda, "Soyulmuş, sömürülmüş Türkiye için biricik kurtuluş

yolu komünizm yoludur." diyen Mustafa Suphi, Türkiye'de bir gelenektir. Türkiye işçi sınıfı Mustafa Suphi adıyla bağlanıyor tarihe. Tarih bugün Türkiye'de, Mustafa Suphi geleneginin örgütsel güçlenişine tanık oluyor.

Türkiye Komünist Partisi'nin kuruluşu, Türkiye komünist hareketinin ilk örgütsel birliği anlamına gelir.

Ülkedeki bütün komünist gurupları tek yapı, tek çatı altında, tek partide birleştiren 1. Kongre, Lenin'e çektiği telgrafta, "... Komünistler, Komünist Partisi sosyal devrim yolunda üstün gelmek için en büyük fedakârlıklara hazırdır. İşçi sınıfının öncü, savaştan partisi tarihsel görevini, ödevlerini şerefle yerine getirecektir ..." diyordu.

TKP bu savaşımdan bir gün bile geri durmamıştır. 75 yılın savaşı bunu gösterir.